

ВІТАЄМО УНІВЕРСИТЕТСЬКУ СПІЛЬНОТУ
З 95-РІЧЧЯМ ХНАДУ І ПРОФЕСІЙНИМ СВЯТОМ!

АВТОДОРОЖНИК

Газета колективу Харківського навчально-науково-виробничого комплексу з автомобільно-дорожньої освіти

№ 9 – 10 (1741 – 1742)
23 жовтня 2025 р., четвер

○ ЗІ СВЯТАМИ!

ШАНОВНІ ВИКЛАДАЧІ, СПІВРОБІТНИКИ І ЗДОБУВАЧІ ВИЩОЇ ОСВІТИ!

У ці яскраві дні золотої осені наш університет відзначає дві знакові події – 95-річчя від дня заснування ХАДІ – ХНАДУ, а також наше професійне свято – День працівників автомобільного транспорту і дорожнього господарства.

Сьогодні ХНАДУ є лідером вищої освіти України, посідаючи провідні позиції у підготовці фахівців для дорожнього будівництва й транспортної логістики, машинобудування, експлуатації та ремонту автомобілів і багатьох інших галузей країни.

Традиційно високий рівень підготовки і професіоналізм наших випускників дозволяють їм залишатися конкурентоспроможними і затребуваними на ринку праці, адже усі ці роки університет робить вагомий внесок у підготовку сучасних фахівців для пріоритетних галузей України.

У ювілейний для ХНАДУ рік нам дійсно є чим пишатися.

Як і в попередні роки, попри всі виклики воєнного часу, приймальна кампанія пройшла у нас на високому рівні.

Тішимося тим, що за загальноукраїнським рейтингом наш університет увійшов до 25 країн ЗВО за кількістю отриманих бюджетних місць та закріпився у 50-ці кращих університетів України за загальною кількістю прийнятих на навчання.

За підсумками основної та додаткової сесій у 2025 році на денну і заочну форми навчання до ХНАДУ зараховано 1740 осіб (1815 з іноземцями) осіб, що більше ніж у 2024 році.

Гордимось ми і високими показниками у науково-дослідній та міжнародній діяльності.

Так, у престижних міжнародних наукових чемпіонатах викладачі та здобувачі вищої освіти вибороли 106 медалей (48 золотих, 48 срібних і 10 бронзових).

У рейтингу за показниками наукометричної бази даних Scopus у 2025 р. університет займає 64-те місце в Україні (2024 – 71-ше, 2023 – 75-те).

Н-індекс університету за цей час виріс на десять позицій.

Натепер в університеті успішно реалізуються міжнародні освітні проекти Erasmus+ KA1 і K2 та грантовий проєкт Horizon Europe.

Серед вагомих здобутків і високий статус нашої унікальної лабораторії швидкісних автомобілів імені В.К. Нікітіна, що з 2022 року є об'єктом національного надбання. За понад 70 років в ЛША виготовлено 37 перегонових автомобілів і наразі розробляється проєкт нового автомобіля «ХАДІ-35Е» кільцевої електроформули.

Все це дозволяє ХНАДУ зберігати статус провідного технічного закладу вищої освіти України.

У цей буремний час наші викладачі, співробітники і здобувачі роблять значний внесок у відновлення та забезпечення життєдіяльності рідного університету. Багато з них є волонтерами й донорами, допомагають військовим і беруть активну участь у роботі Товариства Червоного Хреста.

Ми дійсно пишаємось тим, що навіть у цих складних обставинах зуміли зберегти й розвинути університетські досягнення і традиції, доповнюючи їх новими.

Шановні колеги і друзі!

У цей по-осінньому чудовий день щиро вітаю усіх вас зі святами – 95-річчям від дня заснування ХНАДУ і Днем працівників автомобільного транспорту й дорожнього господарства!

Бажаю нашому працювотому колективу міцного здоров'я і щастя, успіхів у наукових дослідженнях, підготовці сучасних фахівців та вихованні гідних громадян нашої держави, а нашому рідному університету – подальшого розвитку, нових звершень і розширення науково-освітнього потенціалу!

Віктор БОГОМОЛОВ,
ректор ХНАДУ,
професор

Осінні дні, як рукавички модні.
Клен золотом виблискує сьогодні.
Дуб жолуді скидає під ворота.
Осінній день біжить
в шикарних ботах.
А з ним дощі, його старі подружки,
П'ють чай зелений з глиняної кружки.
І посміхається із вишеньки сова.
Жива я, моя осене, жива!

Ще вранці встала, глянула в віконце.
А небо – мериносове сукенце,
А поле – в сіру смужечку рядюжка.
А річечка, як весняна калюжка.
І я дивлюсь на ці земні красоти
Й себе питаю, хто ти,
жінко, хто ти?
Чи яблучко, в траву що закотилось,
Чи зернятко, що до землі тулилось.

Чи ти осіння квітка цього саду,
Чи гроно золотого винограду.
Чи просто мати, що дітей чекає
І перед сном молитву промовляє.
Хто я сьогодні?

Осінь, просто осінь,
Що у кишені дві цукерки носить,
А в рукаві три макові зернини,
А в серці сльози, сльози України.

Така ось я. Я не по моді вбрана.
На мені лиш сорочка полотняна.
А ще намисто, золоті дукати.
Ну хто ти, жінко?

Мати, просто мати.

Галина ПОТОПЛЯК

О ДО 95-РІЧЧЯ ХНАДУ

З ГОРДІСТЮ ЗА МИНУЛЕ – З ВІРОЮ У МАЙБУТНЄ!

Харківський національний автомобільно-дорожній університет – це провідний технічний заклад вищої освіти України, альма-матер сотень тисяч інженерів автотранспортної та дорожньо-будівельної галузей, серед яких – видатні конструктори і винахідники, науковці й громадсько-політичні діячі, відомі спортсмени автоперегонів і знамениті особистості.

Натепер університет здійснює підготовку сучасних фахівців для провідних галузей країни на п'яти факультетах: автомобільному, дорожньо-будівельному, механічному, управління та бізнесу і транспортних систем, а також у Центрі освітніх послуг, Навчально-науковому інституті міжнародної освіти і співпраці та Навчально-науковому центрі галузевих технологій.

Основним напрямом діяльності університету завжди була і є наукова робота, що є невід'ємним складником навчального процесу й спрямована на інтеграцію науково-освітньої та виробничої діяльності, а також на здобуття й використання нових знань і умінь.

Найважливішим досягненням університету в цій царині впродовж останніх років є такі показники:

- за результатами наукової діяльності ХНАДУ включено до Державного реєстру наукових установ, яким надається підтримка держави;

- за науковим напрямом «Технічні науки» університет атестовано як ЗВО з провадження наукової (науково-технічної) діяльності;

- ХНАДУ залучено до виконання науково-технічних робіт за державним замовленням;

- навчально-науково-випробувальну лабораторію швидкісних автомобілів імені В.К. Нікітіна Постановою Кабінету Міністрів України (№ 1243 від 04.11.2022 р.) занесено до Державного реєстру наукових об'єктів, що становлять національне надбання;

- університет включено до переліку базових організацій у будівництві за напрямом «Науково-технічне, дослідне, методичне та інформаційне забезпечення нормування проєктування та будівництва об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури, безпеки і доступності під час експлуатації»;

- у ХНАДУ діє національний контактний пункт рамкової програми Європейського Союзу з досліджень та інновацій «Горизонт Європа» за напрямом діяльності

«Європейський інститут інновацій і технологій»;

- у конкурсі «Наука для зміцнення обороноздатності України» отримано грантову підтримку на виконання теми «Розроблення комплексу методів і засобів георадарної діагностики для оцінювання надійності об'єктів критичної транспортної інфраструктури»;

- за рейтингом «Євроосвіта» ХНАДУ постійно входить до десяти кращих закладів вищої освіти України за кількістю отриманих патентів на винаходи і корисні моделі;

- за інформацією УКРНОІВІ, університет традиційно входить до п'ятірки кращих ЗВО України за кількістю поданих заявок на об'єкти промислової власності;

- відповідно до бази даних Scopus h-індекс ХНАДУ дорівнює 34;

- у престижних міжнародних наукових чемпіонатах викладачі та здобувачі вищої освіти вибороли 106 медалей (48 золотих, 48 срібних і 10 бронзових);

- Національним реєстром рекордів України було зафіксовано три престижні рекорди: «Найбільша династія чемпіонів Світу з науки» на чолі з проф. І.А. Дмитрієвим; проф. кафедри мостів, конструкцій і будівельної механіки Віталій Кожушко – як автор унікальної наукової праці та найбільшої збірки джерел з теми «Основи і фундаменти», включеної до довідника «Спільна робота конструкцій і основи»; деканеса факультету управління та бізнесу, проф. кафедри економіки і підприємництва Інна Шевченко – за підготовку упродовж 10 років 100 переможців і призерів міжнародних, всеукраїнських і регіональних конкурсів та олімпіад.

За останнє десятиріччя науковці університету отримали 490 охоронних документів на об'єкти права промислової власності та 686 охоронних документів на об'єкти авторського права.

Результати наукових досліджень за цей період було відтворено в 470 монографіях та понад 20 000 наукових праць.

Учені ХНАДУ опублікували 1253 статті в міжнародній наукометричній базі даних Scopus.

За останні роки кількість публікацій науковців нашого університету у міжнародних наукових базах даних Scopus та Web of Science щороку стабільно зростає (2022 – 113 публікацій, 2023 – 133, 2024 – 149, на вересень 2025 – 190).

У рейтингу за показниками наукометричної бази даних Scopus у 2025 р. університет займає 64-те місце в Україні (2024 – 71-ше, 2023 – 75-те).

H-індекс університету за цей час виріс на десять позицій.

Колектив ХНАДУ пишається також високими досягненнями здобувачів, аспірантів, докторантів і молодих учених, які роблять вагомий внесок до скарбниці наукових звершень своєї альма-матер.

Продовження на с. 3

О ДО 95-РІЧЧЯ ХНАДУ

З ГОРДІСТЮ ЗА МИНУЛЕ – З ВІРОЮ У МАЙБУТНЄ!

Продовження. Початок на с. 2

Упродовж 2015–2025 років молоді вчені та студенти здобували стипендії й відзнаки, виборювали перемоги в національних і міжнародних олімпіадах, конкурсах і конференціях, а також проходили стажування та підвищення кваліфікації.

Зокрема, у всеукраїнських конкурсах студентських наукових робіт за цей період взяли участь понад 2300 здобувачів, більше 500 із них вибороли перемогу. У 2020 році їх було найбільше – 105 осіб.

Одним із основних джерел постійного поповнення та відновлення інтелектуального потенціалу ХНАДУ є підготовка наукових і науково-педагогічних кадрів через аспірантуру та докторантуру.

Сьогодні в університеті створено всі умови для забезпечення високої якості дисертаційних досліджень і вчасного подання їх до захисту. Натепер відкрито 11 спеціальностей із захисту дисертацій ступеня доктора філософії та шість спеціальностей із захисту докторських дисертацій.

До 2025 року в університеті було захищено 571 кандидатську і 116 докторських дисертацій.

Загалом же впродовж останніх десяти років в ХНАДУ захищено 176 кандидатських і 47 докторських дисертацій, а 135 науково-педагогічних працівників здобули вчені звання.

Важливим напрямом діяльності університету було і завжди буде збільшення контингенту здобувачів.

Серед пріоритетних досягнень формування контингенту є дотримання традицій і збереження унікальності ХНАДУ як єдиного в країні галузевого закладу, що здійснює підготовку фахівців широкої ланки для автотранспортної та дорожньої галузей: від класичних конструкторів і механіків, будівельників та інженерів – до профільних економістів, управлінців та IT-фахівців, які

здобувають знання одночасно за декількома фаховими напрямками.

За останні десять років у ХНАДУ збережено напрями традиційної інженерії та відкриваються нові.

Наразі в ХНАДУ діє:

- 34 освітні програми за рівнем «бакалавр»;
- 24 освітні програми за рівнем «магістр»;
- 10 освітніх програм за рівнем «доктор філософії».

Цьогоріч відкрито декілька напрямів для підготовки фахівців, зокрема із захисту інформації в сучасних транспортних засобах і системах та з кібербезпеки; з практичної психології; зі створення й розвитку безпілотних систем та їх обслуговування тощо.

Саме такий підхід – поєднання сучасного і класичного – дає змогу ХНАДУ бути серед лідерів популярних і престижних закладів вищої освіти не лише в Харківській області, але й в Україні, що підтверджується суттєвим зростанням кількості вступників. Цей показник за останні роки збільшився майже удвічі. За показником розподілу бюджетних місць у 2025 році ХНАДУ увійшов до 25 кращих ЗВО України і посів п'яте місце серед вишів Харківщини.

Сьогодні в університеті навчається майже 6500 студентів.

Це один із найвагоміших здобутків ХНАДУ, що впевнено тримає лідерські позиції на ринку освітніх послуг.

Ідучи в ногу з часом, університет ефективно інтегрує сучасні стандарти навчання, забезпечуючи підготовку конкурентоспроможних фахівців.

Від початку запровадження в Україні процедури зовнішнього оцінювання якості освітньої діяльності ХНАДУ бере активну участь в акредитації освітніх програм, впевнено виконуючи всі планові завдання.

ГРАНТОВІ ПРОЕКТИ, що виграли в 2025 році

HORIZON-EIT-BEST
Назва: ШІІІ інженерія з розвитку навчання, моральної взаємодії та майбутнього людського досвіду
Керівник проекту від ХНАДУ: проф. В.О.Бабенко (оф. компетенції: наука)
Тривалість: 2025–2027
Загальний бюджет: 3 248 422 євро (пріоритетний бюджетний конкурс/конкурс на стадії обговорення)
media literacy after

ERASMUS+ TeDiMeLi
Назва: Запровадження та впровадження курсу інформатичної компетентності та майстерності в школах вищої освіти України (технологічний проєктування) (TeDiMeLi)
Керівник проекту від ХНАДУ: доц. Н.О.Орешко (Відділ міжнародних програм і проєктів, відомий під назвою: TeDiMeLi)
Тривалість: 2026–2028
Пріоритетний бюджет ХНАДУ: 126 465 євро

МІЖНАРОДНІ ПРОЕКТИ ХНАДУ КА1

- 01 Бергше Університет, м. Вуперталь, Німеччина (2022–2026)
- 02 Бранденбургський технологічний університет, м. Котбус, Німеччина (2023–2026)
- 03 Ризький технічний університет, м. Рига, Латвія (2023–2026)
- 04 Академія економіки, Д.Ценова (TAE) м. Селішч, Болгарія (2023–2026 роки)
- 05 Клайпедський університет, м. Клайпеда, Литва (2024–2026)
- 06 Лодзьська політехніка, м. Лодзь, Польща (2025–2026)

МІЖНАРОДНІ ПРОЕКТИ ХНАДУ КА2

02 DIGITrans
Назва/міст проекту: «Цифрова трансформація освітнього процесу вищих навчальних закладів в Україні та Молдові для сталого економічного підприємства» (Digital transformation of HEIs education process in Ukraine and Moldova for sustainable engagement with enterprises).
Джерело фінансування: грантова програма Erasmus+
Строк виконання: 01.12.2023–30.11.2026
Учасники від ХНАДУ: кафедра Автомобільної інженерії (керівник проекту проф. А.Григор'єв)
Бюджет ХНАДУ: 88 585 євро

МІЖНАРОДНІ ПРОЕКТИ ХНАДУ КА2

01 TransLearn
Назва/міст проекту: Трансформація навчання мовою для створення ділового української мови для забезпечення сталого та надійної реконструкції (послідовної) України
Джерело фінансування: грантова програма Erasmus+
Строк виконання: 10.01.2023–30.09.2025
Учасники від ХНАДУ: кафедра Автомобільної інженерії (керівник проекту проф. Н.Винюков)
Бюджет ХНАДУ: 21 000 євро

Продовження на с. 4

О ДО 95-РІЧЧЯ ХНАДУ

З ГОРДІСТЮ ЗА МИНУЛЕ – З ВІРОЮ У МАЙБУТНЄ!

Продовження. Початок на с. 2 – 3

Станом на вересень 2025 року 54 освітні програми пройшли повну процедуру акредитації, отримавши сертифікат терміном на п'ять років.

Нині в університеті реалізуються 68 ОП, п'ять із них акредитовано упродовж цього року, ще п'ять – заплановано акредитувати у наступному семестрі.

Сьогодні колектив університету приділяє виняткову увагу якості навчання. Сучасну базу стандартів нашого вишу значно розширено та актуалізовано. Згідно із стандартами та вимогами дистанційної освіти в ХНАДУ створено систему контролю та сертифікації електронних курсів.

Зараз на навчальному сайті розміщено 4955 електронних курсів-ресурсів з освітніх компонентів відповідних програм.

У навчальний процес університету впроваджуються новітні інформаційні технології й на належному рівні постійно оновлюється комп'ютерний парк. Натепер застосовується майже 800 комп'ютерних робочих місць, загалом же до мережі університету під'єднано 1400 ПК.

Гордістю колективу є також наш навчальний сайт і добре налагоджена система реалізації освітнього процесу в дистанційному форматі. За показниками наповненості, наявності записів усіх видів занять і максимальною енергоне залежністю навчальний сайт ХНАДУ є одним із найкращих в Україні.

За цей період значно збільшилася кількість слухачів курсів підвищення кваліфікації в Центрі освітніх послуг, адже впродовж останніх років попит на випускників ХНАДУ, які будуть відновлювати економіку країни у повсякденний час, суттєво зріс.

Значним досягненням університету є реалізація програми подвійних дипломів, а також започаткування програми «Візит-професор», за якою для викладання дисциплін за наявними ОП запрошуються викладачі закордонних університетів.

Колектив нашого вишу особливе значення надає міжнародному співробітництву.

Зараз реалізуються міжнародні освітні проекти Erasmus K2 під керівництвом професорів А.В. Гнатова і Н.В. Внукової, що сприяє покращенню іміджу ХНАДУ в міжнародному освітньому середовищі та присутності в інформаційному просторі.

З 2025 року реалізується також грантовий проєкт Horizon Europe «НКП ініціатива з розвитку навчання, мережевої взаємодії та набуття передового досвіду» під керівництвом проф. В.О. Бабенко.

Науково-педагогічні працівники постійно виборюють численні міжнародні гранти для навчання та проходження професійного стажування в провідних ЗВО, науково-дослідних інститутах і лабораторіях, підприємствах і компаніях світу, а також беруть активну участь у міжнародних наукових конференціях, симпозіумах і семінарах.

Упевнений, що перспективи розвитку університету – саме в міжнародному визнанні. Для досягнення цієї мети в ХНАДУ є

багатий 95-річний досвід ефективної навчально-педагогічної роботи, всесвітньо відомі наукові школи, а також постійні контакти з фахівцями зарубіжних вишів, підприємств і організацій.

Упродовж останнього десятиріччя співробітники університету неодноразово підтверджували високий рівень професіоналізму, наукової майстерності та відданості своїй справі. Їхні досягнення здобули визнання на найвищому рівні, про що свідчать численні державні нагороди, стипендії та почесні відзнаки.

За цей період 69 науково-педагогічних працівників були удостоєні державних стипендій і премій, що підтверджує високий статус ХНАДУ як провідного науково-освітнього центру – генератора інтелектуального майбутнього країни.

Упродовж 10 років п'ять видатних учених ХНАДУ удостоєні почесних звань «Заслужений діяч науки і техніки України» та «Заслужений працівник освіти України».

За цей час 19 співробітників університету удостоєні високих відзнак Верховної Ради України.

Нагрудним знаком «За наукові та освітні досягнення» нагороджено 29 науково-педагогічних працівників, нагрудним знаком Міністерства освіти і науки України «Відмінник освіти» – 26 науковців університету.

Почесні грамоти, грамоти і подяки МОН України отримали понад 350 осіб, Харківських обласної державної адміністрації та обласної ради, міського голови та міської ради – понад 150 осіб.

Крім того, нагрудними знаками «Почесний професор», «Почесний викладач» і «За видатні заслуги перед колективом університету» всіх ступенів нагороджено 420 співробітників і меценатів нашого ЗВО.

Гордістю ХНАДУ й нашою візитівкою була і є лабораторія швидкісних автомобілів імені В.К. Нікітіна – єдина в Україні унікальна школа підготовки студентської молоді з конструювання, виготовлення та експлуатації спеціальних автомобілів для автоспорту, де спроектовано і виготовлено 37 рекордно-перегонних автомобілів.

Упродовж останніх років ЛША університету, як і понад 70 років поспіль її існування, продовжує науково-освітню діяльність і, незважаючи на труднощі сьогодення, активно розвивається.

Колектив ХНАДУ пишається тим, що 2016 року перша і єдина в Україні команда лабораторії швидкісних автомобілів імені В.К. Нікітіна на екоавтомобілі «ХАДІ-34» брала участь у всесвітніх студентських змаганнях з енергоефективності Shell Eco-marathon, що проходили в Лондоні, та здобула спеціальний престижний кубок «За кращий командний дух і волю до перемоги».

У 2016 році для участі у шосейно-кільцевих перегонів під керівництвом завідувача ЛША І.В. Лукашова за участю Є.В. Волянського, Є.Л. Савченка, І.М. Канищева і В.Г. Атаманюка, а також здобувачів вищої освіти та фахівців автомобільного спортивного Renault Club Kharkov було створено автомобіль «ХАДІ-35».

Водночас 2016 року команда ЛША почала розробляти проєкт автомобіля «ХАДІ-37» для перегонів на короткі дистанції, а також для експериментальних досліджень з досягнення максимальних прискорень.

Роботу над створенням цього автомобіля було завершено 2021 року.

Знаковою подією для усього нашого колективу стало визнання ЛША на державному рівні.

Закінчення на с. 5

О ДО 95-РІЧЧЯ ХНАДУ

З ГОРДІСТЮ ЗА МИНУЛЕ – З ВІРОЮ У МАЙБУТНЄ!

Закінчення. Початок на с. 2 – 4

У 2022 році Постановою Кабінету Міністрів України (№ 1243 від 04.11.2022 р.) навчально-науково-випробувальну лабораторію швидкісних автомобілів імені В.К. Нікітіна ХНАДУ з розвитку науково-технічної творчості та національно-патріотичного виховання молоді занесено до Державного реєстру наукових об'єктів, що становлять національне надбання.

Завдяки цій Постанові було вирішено низку організаційних, фінансових, матеріально-технічних та інших питань з утримання, збереження і розвитку ЛША.

Натепер в лабораторії розробляється проєкт нового автомобіля «ХАДІ-35Е» кільцевої електроформули.

На майданчиках ЛША у різні роки було зібрано спортивно-туристичні та рекордно-перегонові автомобілі, електромобілі, кріомобілі та екоавтомобілі, на яких встановлено десятки рекордів швидкості в різних автотестових заїздах.

Чимало рекордів на час заїздів перевищили світові досягнення.

Завдяки автомобілям марки «ХАДІ» сьогодні Україна є гідним конкурентом команд-учасниць на всесвітніх студентських змаганнях з енергоефективності Shell eco-marathon.

Важливим осередком духовності ХНАДУ є наша наукова бібліотека, діяльність якої спрямована на якісне тачасне інформаційне обслуговування користувачів, автоматизацію бібліотечно-бібліографічних процесів, допомогу навчальному процесу і науково-дослідній роботі.

Серед актуальних напрямів роботи бібліотеки є інформування університетської спільноти про нові надходження до електронного архіву ХНАДУ, наукові та науково-технічні заходи в Україні, забезпечення доступу до повнотекстових онлайн-ресурсів, а також розміщення у відкритому доступі наукових збірників «Автомобільний транспорт», «Вісник ХНАДУ» та «Економіка транспортного комплексу».

Зараз колектив бібліотеки оновлює увагу надає поповненню електронних ресурсів та пошуку нових світових інформаційних джерел, позаяк відкритий доступ до навчальних і методичних видань, монографій, матеріалів конференцій та наукових статей учених ХНАДУ сьогодні є дійсно актуальним і затребуваним.

Завдяки впровадженню віддаленого доступу до повнотекстових ресурсів користувачі мають цілодобовий доступ до інформаційних матеріалів, що сприяє розв'язанню основних завдань: забезпечення доступу до власних інформаційних ресурсів і провідних світових електронних баз даних й доступності документів, що зберігаються у фонді; аналіз і задоволення інформаційних потреб користувачів, а також створення комфортних умов для доступу до необхідної інформації.

Натепер в архіві наукової бібліотеки розміщено понад 23 000 матеріалів.

Студентство – найщасливіша порожняк. Кожен, хто колись відчув атмосферу університетського життя, пам'ятає ці роки завжди. У будь-якому вишні є своя еліта і свої зірки. Розвиваючи започатковану ще у довоєнні роки традицію орієнтуватися на найсильніших, найкращих і найздібніших студентів, ХНАДУ першим серед ЗВО України запровадив і дотепер успішно виконує програму «Відмінник».

Наші студенти не лише прагнуть здобути сучасні знання, але й наполегливо займаються науковою роботою.

Активна участь здобувачів у всеукраїнських і міжнародних конкурсах студентських наукових робіт завжди була і є важливим складником розвитку наукової діяльності та їхнього професійного становлення.

Колектив ХНАДУ пишається тим, що 2019 року наші здобувачі перемогли в конкурсі проєктів «Харків – місто молодіжних ініціатив» за номінацією «Рідному Харкову – сталий розвиток».

За цей період студенти продемонстрували високий рівень здобутих теоретичних знань, що підтверджується значною кількістю переможців.

Зокрема, упродовж 2018–2025 років у міжнародних конкурсах студентських наукових робіт взяли участь понад 1750 осіб, більше 760 із них здобули перемогу. Найбільше переможців було 2024 року – 172 студенти. Це свідчить про зростання міжнародної активності нашої молоді та її високу конкурентоспроможність у світовій науковій спільноті.

Наразі суттєво збільшується кількість як переможців конкурсів різних рівнів, так і студентських публікацій.

Така активна участь і високі досягнення наших здобувачів у наукових конкурсах є важливим показником якості освіти в ХНАДУ, розвитку академічної доброчесності та наукового потенціалу молодих дослідників, що сприяє інтеграції національної науки у світовий науковий простір.

Належну увагу колектив університету і кафедра фізичного виховання та спорту надають залученню студентської молоді до активних занять спортом.

Упродовж останніх років під керівництвом завідувача доцента М.Ф. Курилка кафедра фізичного виховання та спорту показує високі результати не лише на всеукраїнських змаганнях, але й на міжнародній арені.

Важливим досягненням колективу кафедри є щорічне проведення традиційних спартакіад: університету з 11 видів спорту, «Першкурсник» з 9 видів спорту,

«Здоров'я» серед викладачів і співробітників з 9 видів спорту та студмістечка з п'яти видів спорту.

Зараз в ХНАДУ працюють спортивні секції з футболу, легкої атлетики, вільної та греко-римської боротьби, боксу, кікбоксингу, черлідінгу, регбі, тхеквондо, плавання, пауерліфтингу, гирьового спорту, хортингу тощо.

Зважаючи на реалії воєнного стану, колектив кафедри у дистанційному форматі проводить олімпійський урок із здобувачами освіти, залучаючи найкращих спортсменів університету; флешмоби до Міжнародного дня студентського спорту, Всеукраїнського олімпійського тижня «Україна єднає серця» та шість спартакіад ХНАДУ.

Збірні команди університету також беруть активну участь у змаганнях Харківської студентської ліги, а команда ХНАДУ з футболу упродовж багатьох років є чемпіоном серед закладів вищої освіти і абсолютним переможцем.

Сьогодні, як і майже 100 років поспіль, згуртований і дієздатний колектив Харківського національного автомобільно-дорожнього університету пишається усталеними традиціями та професіоналізмом, відданістю справі й любов'ю до своєї альма-матер і найважливіше – з оптимізмом дивиться у майбутнє.

Певнений, що кожному, хто нині працює і навчається в ХНАДУ, притаманні риси фахівця й патріота, і кожен не лише досконало знає свою справу, але й прагне творити і примножувати досягнуте на користь держави та суспільства і дійсно перспективних автотранспортної та дорожньо-будівельної галузей України.

Щирі вітання до дружній колектив із 95-річчям ювілеєм від дня заснування ХАДІ – ХНАДУ!

Від усієї душі бажаємо всім вам, шановні викладачі й співробітники, студенти і випускники, щоб кожен день був успішним кроком до заповітної мрії, щоб енергія та професійне завзяття врожалися новими здобутками й перемогами в ім'я нашого найціннішого багатства – людини!

Зі святом вас, шановні колеги і друзі!

Віктор БОГОМОЛОВ,
ректор ХНАДУ, професор

О ПІДСУМКИ ВСТУПНОЇ КАМПАНІЇ 2025

ПОПРИ ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ
ВПЕВНЕНО КРОКУЄМО ВПЕРЕД

на бюджет, так і на контракт. Також слід зазначити, що зменшилась абсолютна кількість вступників до магістратури з інших ЗВО (із 194 до 132 осіб).

Заочна форма навчання

За цією траєкторією вступу спостерігається зростання кількості вступників, насамперед завдяки активній позиції військовослужбовців, які поєднують службу зі здобуттям вищої освіти. Так, на перший курс у 2025 р. зараховано 142 особи, 34 із них – на бюджет (2024 – 66). На 2 – 3 курси у 2025 р. зараховано 54 студенти (2024 – 22). До магістратури на заочну форму навчання у 2025 р. зараховано 148 осіб (2024 – 55).

Загалом у 2025 році до ХНАДУ зараховано:

- на рівень **бакалавра** (денна та заочна форми) – 1047 здобувачів (2024 – 956).
- на рівень **магістра** (денна та заочна форми) – 660 здобувачів (2024 – 793).
- на рівень **доктор філософії** (денна форма) – 33 здобувачів (2024 – 37).

На окрему увагу заслуговує міжнародна активність ХНАДУ, особливо працівників ННІ МОС. Цього року значно зросла кількість іноземних громадян та осіб без громадянства, які вступили на різні програми бакалаврського, магістерського та освітньо-наукового рівнів освіти. Цьогоріч 75 іноземців вступили на україномовні та англійськомовні програми, що на 17 вступників більше, ніж у 2024-му.

Сумарний результат основної та додаткової сесії прийому до ХНАДУ у 2025 р. на денну та заочну форму склав 1740 (1815 з іноземцями) зарахованих осіб (2024 – 1700).

Таким чином, попри всі виклики воєнного часу, наш університет провів вступну кампанію на високому рівні, зберігши довіру абітурієнтів та підтвердивши свій статус провідного технічного закладу вищої освіти України.

Якщо проаналізувати оприлюднені дані, порівнявши їх із даними інших ЗВО Харківщини, видно, що ХНАДУ зберігає лідерські позиції за показниками загальної кількості зарахованих та кількості рекомендованих на бюджет. Так, за даними офіційної статистики зарахованих на навчання у 2025 р. ХНАДУ посідає п'яте місце серед харківських ЗВО, поступаючись лише ХНУ ім. В. Каразіна, НТУ «ХПІ», НЮУ ім. Я. Мудрого та ХНПУ ім. Г.С. Сковороди. За загальноукраїнським рейтингом наш університет увійшов до 25 кращих вишів за кількістю отриманих бюджетних місць та закріпився у 50-ці кращих університетів України за загальною кількістю прийнятих на навчання.

Тож, приймальна кампанія 2025 року в ХНАДУ пройшла на високому рівні.

Щира подяка всім, хто долучився до неї, хто без вагань і суперечок, не шкодуючи ані сил, ані часу, підтримали наш університет у цей складний воєнний час. З такою командою можна долати нагальні виклики сьогодення і вирішувати будь-які завдання.

**Працюємо заради майбутнього!
Все буде Україна!**

**Геннадій ПТИЦЯ,
відповідальний секретар
приймальної комісії**

Мережа ПК ХНАДУ

2 відбіркові комісії	12 консультативних центрів	16 предметних комісій	8 комісій для проведення співбесід	10 фахових комісій	5 апеляційних комісій
----------------------	----------------------------	-----------------------	------------------------------------	--------------------	-----------------------

Мережа приймальної комісії

Прийом нових студентів – один із найважливіших етапів діяльності будь-якого закладу вищої освіти, що потребує чіткої й злагодженої роботи усіх підрозділів та відданості персоналу, особливо у надскладних умовах воєнного часу.

Керівництво Харківського національного автомобільно-дорожнього університету, який у ці дні жовтня святкує 95-річчя від дня заснування, разом із колективом зацікавлених співробітників з великою відповідальністю поставилося до проведення цьогорічної вступної кампанії. Саме завдяки спільним зусиллям усіх підрозділів прийом 2025 пройшов на високому організаційному рівні.

Для інформування та консультування абітурієнтів активно використовувалися різні інструменти: офіційний сайт університету, онлайн-консультації, соціальні мережі, мобільний зв'язок та друковані матеріали. Основне навантаження прийняв на себе секретаріат приймальної комісії (О.В. Орел, А.А. Кочина, Г.С. Саркісян, О.С. Мордовцев, Д.З. Коява), який мені особисто випала честь очолювати упродовж трьох років поспіль.

У 2025 році ХНАДУ здійснював набір студентів на денну та заочну форми навчання за трьома рівнями вищої освіти:

- бакалавр – 34 освітні програми;
- магістр – 24 освітні програми;
- доктор філософії – 10 освітніх програм.

Згідно з правилами вступу, абітурієнти могли подавати до 15 заяв, з яких не більше п'яти – на місця державного замовлення.

**Підсумки вступу
на денну форму навчання**

Прийом документів для вступу на рівень бакалавра тривав із 15 липня до 1 серпня. Випробування в університеті складалі лише пільгові категорії абітурієнтів (учасники бойових дій, інваліди війни, особи, звільнені від НМТ, та ті, хто проживає на територіях бойових дій чи тимчасово окупованих). Решта вступників подавали результати НМТ 2022–2025 рр.

У 2025 році конкурсними предметами були:

- українська мова;
- математика;
- історія України;
- предмет на вибір (біологія, іноземна мова, фізика, хімія, географія, українська література).

Завдяки цьому конкуренція серед вступників була дуже високою як у межах університету, так і між ЗВО України загалом.

За результатами цьогорічної вступної кампанії на бакалаврат подано 3878 заяв (у 2024 – 3015), середній конкурс на бюджетні місця становив 3,7 заяви на одне місце.

На рівень бакалавра на основі ПЗСО (денна форма навчання):

- рекомендовано до зарахування на бюджет – 421 вступник (на 10 менше, ніж торік);
- зараховано на денну форму навчання – 646 вступників (на 40 менше, ніж у 2024-му).

Для випускників коледжів і технікумів обов'язковою умовою також була наявність результатів НМТ. Це дещо ускладнило вступ, адже студенти закладів фахової передвищої освіти більше уваги приділяють професійним дисциплінам, ніж загальноосвітнім предметам. Втім, університету вдалося зберегти рівень набору: у 2025 р. на прискорений курс зараховано 202 вступника (2024 – 228), з них 160 на бюджет (2024 – 177).

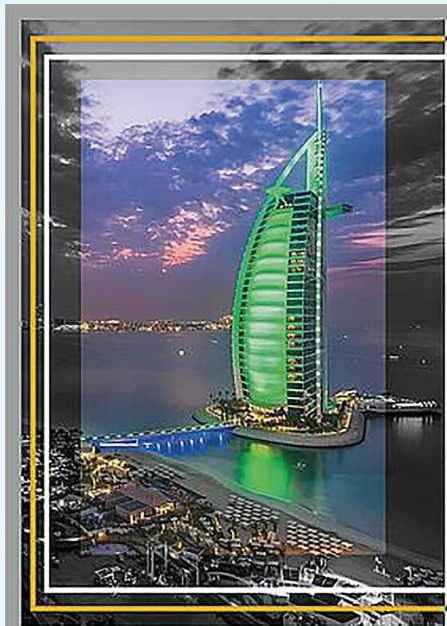
Слід зазначити, що у порівнянні з минулим роком, зменшився попит на вступ до **магістратури**. Так, кількість зарахованих на навчання у 2025 р. склала 512 осіб, що на 226 осіб менше, ніж у 2024-му.

Прийом документів у 2025 р. для вступу на рівень магістра тривав із 8 до 25 серпня. Для вступу до магістратури обов'язковим було складання ЄВІ для вступників за всіма спеціальностями. А для спеціальностей економічного, педагогічного та комп'ютерного спрямування, крім ЄВІ, було встановлено обов'язкове проходження тесту за спеціальністю ЄФВВ. Це суттєво вплинуло на кількість бажаючих вступати до магістратури як

○ НАУКОВИЙ ТРІУМФ

ГІДНИЙ ПОДАРУНОК ДО 95-РІЧЧЯ ХНАДУ

Нещодавно в Дубаї (Об'єднані Арабські Емірати) відбувся III чемпіонат Світу з науки, освіти, технологій і мистецтва.

Цей масштабний міжнародний форум є унікальним майданчиком для презентації наукових, освітніх і мистецьких досягнень, що цього року об'єднав 306 учасників із 20 країн світу, які представили свої наукові роботи у 36 галузях науки та освіти і шести видах мистецтва.

Високопрофесійна команда суддів, у складі якої були 15 лауреатів Нобелівської премії, підбивши підсумки, визначила 45 комплектів золотих, срібних та бронзових нагород, які вибороли 188 учасників (108 науковців, педагогів, винахідників і митців в індивідуальному заліку та 26 команд у складі 80 учасників).

Науковці з усього світу не лише належним чином представили свої роботи, але й обговорили актуальні тенденції світової науки, освіти і технологій, а також налагодили міжнародне партнерство та особисті відносини.

Освітня спільнота нашої держави пишається тим, що Україна посіла друге місце серед усіх країн-учасниць, поступившись лише світовому лідеру, вкотре підтвердивши потужний інтелектуальний і творчий потенціал вітчизняної науки та освіти.

Колектив Харківського національного автомобільно-дорожнього університету величає своїх тріумфаторів, які на чемпіонаті Світу з науки, освіти, технологій і мистецтва вибороли абсолютну перемогу.

Золоті медалі отримали дві команди кафедри менеджменту: професорки Оксани Криворучко у складі проф. Ірини Федотової, доц. Надії Бочарової та асист. Яни Величко; а також доцентки Ольги Гетьман у складі доцентів Лариси Ачкасової, Тетяни Водолажської, Оксани Кудрявцевої та Андрія Близнюка.

Престижну золоту нагороду чемпіонату здобула і збірна команда факультету управління та бізнесу під керівництвом заслуженого діяча науки і техніки України, проректора з наукової роботи, проф. кафедри менеджменту Іллі Дмитрієва у складі деканеси ФУБ, проф. кафедри економіки і підприємництва Інни Шевченко, завідувачки кафедри економіки і підприємництва, проф. Оксани Дмитрієвої та здобувачок вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за ОПП «Економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» Кіри Стогул і першого (бакалаврського) рівня за ОПП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» Аліни Тодорової, спільна наукова праця яких високо оцінена міжнародним журі.

В індивідуальному заліку також золоту виборола доцентка кафедри будівництва та експлуатації автомобільних доріг ім. О.К. Біруля дорожньо-будівельного факультету Яна Догадайло.

Крім того, доцентка кафедри мовної підготовки Людмила Прилущка у складі команди кафедри менеджменту (доц. Надія Бочарова, проф. Оксана Криворучко та Ірина Федотова, асист. Яна Величко) виборола золоту медаль і диплом переможця.

Роботи наших викладачів і здобувачів вищої освіти були високо оцінені міжнародними експертами за актуальність, наукову новизну і практичне значення для сучасного розвитку науки та освіти.

Особливою гордістю колективу ХНАДУ є те, що збірна команда факультету управління та бізнесу своїми здобутками зробила вагомий внесок у переможне друге місце України на цьому чемпіонаті.

Досягнення команд кафедри менеджменту вкотре засвідчили високий рівень професійної підготовки, відданість науці та прагнення до інновацій.

Вітаємо усіх наших переможців із тріумфом у Дубаї, які довели, що українські науковці та освітяни здатні конкурувати на найвищому міжнародному рівні, демонструючи не лише знання і досвід, лідерські якості та креативність, але й формують свою кар'єру високими особистими досягненнями і вкотре приєдналися до найкращих.

Щиро бажаємо викладачам і здобувачам університету творчої наснаги та бездоганних професійних успіхів, що прославляють Україну і нашу альма-матер на світовому рівні!

Євгенія КІРСАНОВА,
начальниця НДЧ

○ ДЕНЬ ЗАХИСНИКІВ І ЗАХИСНИЦЬ

З ВІРОЮ В ПЕРЕМОГУ

День захисників і захисниць запроваджено 2014 року на вшанування мужності та героїзму відважних воїнів, які зараз сміливо відстоюють незалежність і територіальну цілісність України, військові традиції і звичаї українського народу, сприяючи подальшому зміцненню патріотичного духу в суспільстві.

З переходом у 2023 році Православної церкви нашої країни на новий церковний календар третій рік поспіль ми відзначаємо цей день разом з важливим християнським святом Покрови Пресвятої Богородиці не 14-го, а першого жовтня, вшановуючи сучасних захисників і захисниць України та українських героїв різних епох.

Відтоді саме на початку жовтня щороку ми віддаємо шану героїзму українських воїнів.

Дату для цього свята вибрано не випадково, адже вона збігається з епохою запо-

ризького козацтва, які вважали Божу Матір своєю покровителькою і ставилися до неї з величезною повагою. Козаки Запорізької Січі завжди будували церкву Покрови, а з нагоди її свята проводили урочистий молебень, особливо перед походами, позаяк щиро вірили, що Божу Матір захистить їх у битві з ворогом.

Богородицю з омофором, що прикриває воїнів, можна часто зустріти на клейнодах і прапорах тієї доби.

Фактично це державне свято поєднує глибокі історичні корені – Покрову Пресвятої Богородиці, козаків Запорізької Січі, а також традиції вшанування сучасних захисників і захисниць. Якраз через такий особливий зв'язок першого жовтня ми святкуємо також і День Українського козацтва.

В умовах повномасштабної війни День захисників і захисниць України є одним

з найважливіших державних свят, адже сьогодні мужні воїни добра і світла відстоюють право нашої країни на свободу і незалежність, примножуючи і розвиваючи тисячолітні українські військові традиції.

У сучасних реаліях День захисників і захисниць України – це святкова і пам'ятна дата, коли усі ми віддаємо данину поваги воїнам, які пожертвували власним життям заради захисту Батьківщини.

Традиційно на згадку про них цього року по всій країні було проведено загальнонаціональну хвилину мовчання, а віруючі помолилися за упокій душ полеглих захисників.

Ми уклінно дякуємо кожному й кожній, хто щодня героїчно захищає найдорожче – рідну землю і отчий дім, хто дає нам можливість планувати своє майбутнє і за незламну віру в Перемогу.

Дякуємо усім вам і завжди пам'ятаймо, якою великою ціною дається захист України.

Бажаємо захисникам і захисницям міцного здоров'я й мужності, твердого тилу і Перемоги над ворогом!

Слава Україні! Героям слава!

О АКТУАЛЬНО

ЯРМАРОК ВАКАНСІЙ

Тридцятого вересня в ХНАДУ, який цього року відзначає 95-річчя від дня заснування, відбувся Ярмарок вакансій «Кар'єрний GPS», що проходив у безпечній локації в офлайн-форматі.

Офіційними партнерами заходу виступили: Харківський обласний центр зайнятості, Харківська обласна організація роботодавців галузі автомобільних перевезень пасажирів та вантажів і Харківська асоціація автоперевізників в Харківській області.

Символічно, що у ювілейний для ХНАДУ рік, ми запросили на зустріч зі здобувачами вищої освіти наших ділових партнерів – представників провідних галузей економіки країни: автотранспортної, машинобудівної, сервісно-логістичної та бізнесу, що викликало значний інтерес у присутніх.

У цьогогорічному заході взяли участь такі організації: ПП «Український ресорний центр», «Харківське конструкторське бюро з машинобудування ім. О.О. Морозова», відділ Державного нагляду у Донецькій, Луганській та Харківській областях Державної служби України з безпеки на транспорті,

КП «Харківський метрополітен», АТ «Новий стиль», ДП «Завод ім. В.О. Малишева», АТ «Українські енергетичні машини», ДНВП «Об'єднання Комунар», Комунальні підприємства наземного транспорту м. Харкова, ТОВ «Експрес», Головне управління Національної поліції в Харківській області, ТОВ «СК Технолоджі», Логістична компанія «Logity» і ТОВ «Фірма Майстер сервіс».

Учасників заходу привітали перша проректорка ХНАДУ професорка Анжеліка Батракова і директор Харківської обласної служби зайнятості Олександр Котуков, які щиро побажали усім плідної праці та успішного спілкування.

Під час Ярмарку роботодавці провели презентації своїх компаній, розповіли про актуальні вакансії, поділилися детальною інформацією про умови праці, рівень заробітної плати та соціальні гарантії для працівників, що допомогло нашим студентам краще зрозуміти специфіку роботи цих підприємств, режим стажування, а також більше дізнатися про проекти професійного розвитку.

Фахівці служби зайнятості презентували діючі програми з професійної орієнтації та пошуку роботи, розповіли про сучасну ситуацію на ринку праці, а також провели тренінг «Техніка пошуку роботи й навички самопрезентації» та відповідне профтестування, надавши консультації зі складання резюме і підготовки до співбесіди з роботодавцем.

Варто зазначити, що на Ярмарку панувала позитивна й дружня атмосфера, а спілкування на рівних сприяло налагодженню ділових контактів між студентами та їхніми потенційними роботодавцями.

Ярмарок вакансій «Кар'єрний GPS» став важливим кроком до підтримки і працевлаштування здобувачів вищої освіти у цей важкий для нашої країни час.

ХНАДУ планує й надалі розвивати такий формат зустрічей, щоби наші юнаки і дівчата знайомилися з ринком праці та успішно будували свою професійну кар'єру.

Щиро дякуємо всім за підтримку та активну участь у цьогогорічному заході зі сприяння працевлаштуванню здобувачів вищої освіти нашої альма-матер.

Наталія РАДІОНОВА,
керівниця відділу ОСПС

О АКАДЕМІЧНІ НАВЧАННЯ

ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК АКАДЕМІЧНИХ МЕНЕДЖЕРІВ

Цьогоріч дві команди ХНАДУ стали учасниками унікальної ініціативи Міністерства освіти і науки України, що реалізується Британською Радою у межах спільного проєкту МОН та Світового банку «Удосконалення вищої освіти в Україні заради результатів» (Ukraine Improving Higher Education for Results Project – UIHERP).

Тренінги проводяться відповідно з локаціями у Дніпрі та Києві.

Програма розрахована на чотири очні тижневі модулі з невеликими перервами на виконання практичних завдань дистанційно.

Згідно з графіком проведення очних тренінгів упродовж п'яти місяців учасники пройдуть такі модулі: роль університету у контексті суспільних трансформацій; стратегування в умовах невизначеності; управління персоналом, а також фінанси та ресурси.

Нещодавно з навчання за першим модулем програми професійного розвитку академічних менеджерів, що відбулося у Дніпрі на базі Національного технічного університету «Дніпровська політехніка», повернулася перша команда ХНАДУ.

У роботі першого модуля від нашого університету взяла участь команда у складі: проректора з науково-педагогічної роботи Миколи Михалевича, директора ННІ МОС Антона Холодова, декана дорожньо-будівельного факультету Сергія Бугаєвського, відповідального секретаря приймальної комісії Геннадія Птиці, завідувачів кафедр будівництва та експлуатації автомобільних доріг Романа Смолянюка і двигунів внутрішнього згоряння Ігоря Нікітченка та заступника декана механічного факультету Сергія Неронова.

Під час навчання за першим модулем учасники гідно презентували наш ЗВО, розповівши про місію, цінності та унікальність університету, ключові спеціальності вищої освіти, які ми пропонуємо, і ключові освітню програму, дослідження та соціальний проєкт ХНАДУ.

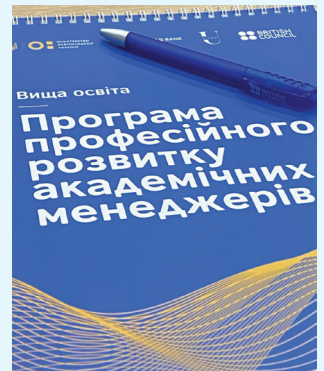
Вони також взяли участь у жвавих обговореннях питання третьої місії університетів, а також отримали багато корисних знань щодо сучасних тенденцій і ролі університету в контексті суспільних трансформацій.

Попереду у першій команді навчання з низкою практичних вправ та наступні модулі в очному форматі.

А з середини жовтня друга команда ХНАДУ розпочала свої тренінги, що проходять на базі Маріупольського державного університету, який наразі переміщено до Києва.

Бажаємо командам успішного навчання за програмою унікального проєкту «Удосконалення вищої освіти в Україні заради результатів».

Наш власкор

О ЮВІЛЕЇ

КАФЕДРИ МЕНЕДЖМЕНТУ – ШІСТДЕСЯТ!

ІСТОРІЯ
ТА ТРАДИЦІЇ

Цьогоріч одна із передових кафедр факультету управління та бізнесу нашого університету відзначає 60-річчя від дня заснування.

Свою славу історію кафедра менеджменту розпочала у 1965 році як кафедра економіки і організації автомобільного транспорту після передачі Харківським інженерно-економічним інститутом підготовки інженерів-економістів для автомобільного транспорту та першого прийому студентів на спеціальність 1725 «Економіка і організація автомобільного транспорту» у вересні 1964-го. Саме тоді й було закладено науково-педагогічні основи підготовки інженерів-економістів нового покоління, здатних поєднувати технічні знання з управлінським мисленням.

До першого складу кафедри увійшли: її завідувач к.т.н., доц. С.Л. Голованенко; д-р техн. наук І.А. Романенко; к.т.н., доц. І.А. Носич; ст. викл. І.В. Рубинська; асистенти Н.В. Барановська та П.Я. Белянкін; інженерка науково-дослідної лабораторії Л.А. Горшкова. Через рік чисельність кафедри зросла до 10 осіб.

Кафедра здійснювала навчання за денною, вечірньою та заочною формами за спеціальностями «Економіка та організація автомобільного транспорту» за дев'ятьма дисциплінами, у т.ч.: «Економіка транспорту», «Єдина транспортна мережа», «Організація і планування автотранспортних підприємств», «Математичні методи планування», «Загальний курс доріг», «Економіка і планування матеріально-технічного постачання», «Бухгалтерський облік і аналіз балансу», «Фінанси транспорту», «Техніко-економічні дослідження і проєктування автотранспортних підприємств».

За спеціальністю «Автомобілі та автомобільне господарство» викладалися чотири дисципліни: «Економіка транспорту», «Єдина транспортна мережа», «Організація і планування автотранспортних підприємств», «Бухгалтерський облік і аналіз балансу». За дорожно-будівельними та механічними спеціальностями читалися курси «Економіка дорожнього господарства» та «Економіка промисловості».

Перші 25 років (1965–1990) кафедру очолював заслужений працівник вищої школи України, почесний автотранспортник, учасник Другої світової війни С.Л. Голованенко (1915–1995), який закінчив ХАДІ у 1940 р.

У 1953 р. Сергій Лаврентійович захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук, з 1973 – професор. Упродовж 1959–1965 рр. був деканом факультету заочного навчання, 1965–1990 рр. – заступником і завідувачем кафедри економіки виробництва. Удостоєний 12 урядових нагород, у т.ч.: ордена «Вітчизняної війни», медалей «За бойові заслуги», «За трудову відмінність». Є автором 200 наукових праць (п'ять монографій, 16 підручників і навчальних посібників, 16 книг і брошур виробничо-технічного призначення, 54 наукові статті та ін.). Під його керівництвом дисертації на здобуття наукового ступеня канд. екон. наук захистили п'ять викладачів кафедри.

Зусиллями С.Л. Голованенка кафедра швидко здобула авторитет серед провідних освітніх і наукових осередків країни, ставши

Склад кафедри у 1966 р.: ст. викл. І.В. Рубинська, доц. І.А. Носич, зав. каф. доц. С.Л. Голованенко, ст. лаб. Е.В. Луценко (сидять зліва направо); асист. Н.В. Барановська, інж. Л.А. Горшкова, асистенти: А.П. Твердохлеб, А.К. Черноволот, О.М. Жарова, ст. викл. П.Я. Белянкін (стоять зліва направо).

центром підготовки висококваліфікованих спеціалістів та генератором ідей для розвитку автотранспортної галузі. За його каденції підготовлено майже 3000 інженерів-економістів автомобільного транспорту, у т.ч. майже 100 – для зарубіжних країн; створено матеріально-технічну базу; видано 10 монографій, 37 книг і брошур, 11 підручників і навчальних посібників, 181 наукову статтю, 110 тез доповідей, 203 методичні вказівки; виконано науково-дослідницьку роботу за договорами з підприємствами, а також захищено 15 дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата наук.

Зі змінами діяльності підприємств і розвитком ринкових відносин спеціальність «Економіка та організація автомобільного транспорту» змінювала свою назву: економіка та управління на транспорті, транспортний менеджмент, менеджмент організацій, менеджмент організацій і адміністрування. У 1993 р. на базі кафедри економіки та організації автомобільного транспорту та економіки і управління в дорожньому господарстві було створено дві кафедри: менеджменту та економіки і організації виробництва. На базі кафедри економіки та організації виробництва у 2002 р. засновано кафедру обліку і аудиту.

Саме тоді кафедра отримала нову назву «Менеджменту» і зробила вагомий крок до сучасних підходів управління, розширила міжнародну наукову співпрацю та закріпила свої позиції як один із провідних освітніх центрів з підготовки менеджерів для транспортно-логістичної галузі.

Етап стрімкого розвитку кафедри менеджменту пов'язаний з діяльністю заслуженого діяча науки і техніки України, дійсного члена і заслуженого діяча Транспортної академії України (з 2004 р.), Почесного працівника транспорту України, д-ра екон. наук, проф. В.Г. Шинкаренка, який був її очільником з 1990 до 2012 рр.

Володимир Григорович закінчив наш ЗВО у 1970 р. У 1991 р. став професором, 1995 – доктором економічних наук. Упродовж 1984–

1993 рр. був деканом інженерно-економічного факультету (нині управління та бізнесу), з 1990 – завідувачем кафедри менеджменту. У 1995 р. заснував наукову школу «Економіка та управління підприємствами транспортного комплексу». Підготував чотирьох докторів наук (А.В. Гриньов, 2005; О.М. Криворучко, 2007; Н.В. Попова, 2017; І.В. Федотова, 2020) та 12 кандидатів наук. Видав 330 наукових і методичних праць, у т.ч. 13 монографій, 25 навчальних посібників і 150 наукових статей. Нагороджений знаками «Відмінник освіти України» (2000) і «За наукові досягнення» (2004), як видатний учений отримував стипендію ім. М.І. Туган-Барановського (2003). В.Г. Шинкаренка визнано Діловою людиною України (2008), у 2011 р. він став володарем Почесного знака ХНАДУ «За видатні заслуги перед колективом університету» найвищого ступеня. Володимир Григорович був учасником бойових дій (як малолітній в'язень фашистських таборів) і ветераном війни та нагороджений чотирма медалями.

Професор Шинкаренко багато зробив для удосконалення матеріально-технічної бази, кадрового потенціалу і методичного забезпечення навчального процесу кафедри. Він входив до складу науково-методичної комісії з менеджменту та адміністрування науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України, а також був розробником 11 стандартів вищої освіти з менеджменту.

Із 1990 р. на кафедрі захищено три докторські та 20 кандидатських дисертацій.

З 2012 року кафедру менеджменту очолює гідна послідовниця свого учителя і наставника В.Г. Шинкаренка, д-ка екон. наук, Почесна працівниця транспорту України, Відмінниця освіти, дійсна членкиня Транспортної академії України, професорка О.М. Криворучко.

Оксана Миколаївна – випускниця факультету управління та бізнесу 1994 р., з 1999 – канд. екон. наук, з 2001 – доцентка, з 2008 –

О ЮВІЛЕЇ

КАФЕДРИ МЕНЕДЖМЕНТУ – ШІСТДЕСЯТ!

Після наукової конференції, 2015 р.

День кафедри у гуртожитку, 2016 р.

Продовження. Початок на с. 10

д-ка екон. наук, у 2006–2012 рр. – професорка кафедри менеджменту.

За цей час опублікувала понад 300 науково-методичних робіт, у т.ч. 15 монографій, 14 навчальних посібників, 10 брошур і 190 наукових статей.

О.М. Криворучко – стипендіатка Кабінету Міністрів України як молода вчена (2000–2001), переможниця конкурсу «Молода людина року» у номінації «Наукова діяльність» Київського району м. Харкова (2003) та першого обласного конкурсу «Найкращий молодий науковець Харківщини» за напрямом суспільно-економічні науки (2005). Нагороджена Почесним знаком «За видатні заслуги перед колективом університету» III і II ступенів; цінним подарунком Верховної Ради України; нагрудним знаком «Почесний професор» ХНАДУ (2012); Подякою, Почесною грамотою і Грамотою Міністерства освіти і науки України, а також нагрудними знаками «Відмінник освіти України» (2023) і «За наукові та освітні досягнення» (2024).

Під її керівництвом захищено одну дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук (О.І. Дмитрієва, 2020), шість кандидатів економічних наук і два доктори філософії з менеджменту.

Нині на кафедрі працюють: завідувачка проф. О.М. Криворучко; проректор з наукової роботи проф. І.А. Дмитрієв; проф. І.В. Федотова і Н.В. Попова; доценти: Л.М. Ачкасова, Н.А. Бочарова, Т.О. Водолажська, О.В. Кудрявцева, О.О. Гетьман, А.О. Близнюк; викладачка Я.І. Величко, а також навчально-допоміжний персонал: О.З. Мірошникова і Т.М. Гайлевич.

Сьогодні кафедра здійснює підготовку бакалаврів за спеціальністю D3 «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Менеджмент організацій і логістика», магістрів за ОП «Менеджмент організацій і адміністрування», докторів філософії за ОНП «Менеджмент», а також бакалаврів за спеціальністю D5 «Маркетинг».

Саме цей період став новим етапом інтеграції кафедри у світовий освітньо-науковий простір.

СУЧАСНІСТЬ І МІЖНАРОДНЕ ВИЗНАННЯ

Сьогодні кафедра менеджменту – це динамічний науково-освітній осередок, що поєднує традиції з інноваціями.

Навчальні програми відповідають європейським стандартам та орієнтовані на підготовку конкурентоспроможних фахівців у галузі менеджменту, логістики й управління бізнес-процесами. Здобувачі освіти за спеціальністю «Менеджмент» мають можливість навчатися за програмою подвійних дипломів та отримати другий диплом магістра європейського зразка у Вищій школі управління та охорони праці (WSZOP, м. Катовіце, Польща).

Нині колектив кафедри активно розширює міжнародну співпрацю, за останні три роки значно посиливши зв'язки з міжнародними освітніми установами. Викладачі нашої кафедри також виступають з лекціями в польських (м. Краків) та угорських (м. Печ) університетах, використовуючи для комунікації відповідні онлайн-формати. Викладачі нашої кафедри також виступають з лекціями в польських (м. Краків) та угорських (м. Печ) університетах, використовуючи для комунікації відповідні онлайн-формати. Значним кроком у царині міжнародної співпраці стала реалізація проекту KA171 Еразмус+ LT KLAIPED01Klaipeda University, Lithuania «Розвиток практико-орієнтованого сталого управління навчання і дистанційної освіти в умовах пандемії, коронавірусу та активних бойових дій в Україні» (2024–2025).

Викладачі та здобувачі також успішно виступають на міжнародних конференціях, друкуються у зарубіжних виданнях, публікуються у міжнародних наукометричних базах даних Scopus та Web of Science.

Нещодавно в історії кафедри менеджменту відбулася визначна подія, якою усі ми дуже гордимось.

На проведеному в серпні III чемпіонаті Світу з науки, освіти, технологій та мистецтва, що проходив у Дубаї (ОАЕ), усі наші науково-педагогічні працівники здобули золоті нагороди. На цей чемпіонат було представлено дві команди: проф. Оксани Криворучко у складі проф. Ірини Федотової, доц. Надії Бочарової та асист. Яни Величко і доц. Ольги Гетьман у складі доцентів Лариси Ачкасової, Тетяни Водолажської, Оксани Кудрявцевої та Андрія

Близнюка, а також збірна команда факультету управління та бізнесу під керівництвом проректора з наукової роботи, проф. кафедри Іллі Дмитрієва.

Колектив кафедри пишається тим, що наші здобувачі є багаторазовими переможцями міжнародних конкурсів та олімпіад з економіки, менеджменту і логістики, засвідчуючи високий рівень підготовки та сучасність методик викладання.

Починаючи з 2006 р., кафедра бере активну участь у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт. За цей період було підготовлено 140 переможців, з яких 29 – першого ступеня; 36 – другого і 75 – третього.

За підсумками міжнародних конкурсів студентських наукових робіт наші здобувачі отримали 127 дипломів переможців та медалей: 43 дипломи і медалі за перше місце; 43 – за друге і 41 – за третє.

НАУКОВІ ЗДОБУТКИ

Наразі наша кафедра-ювіляр є визнаним науковим центром у царині стратегічного менеджменту та управління персоналом, логістичного менеджменту та управління якістю, цифрової трансформації бізнес-процесів у транспортній галузі, а також інноваційних моделей ціноутворення та маркетингу взаємодії зі стейкхолдерами.

З 1996 р. кафедра видає фаховий збірник «Економіка транспортного комплексу», що входить до міжнародних наукометричних баз (Index Copernicus (Польща), Scolar Google) і є платформою для апробації результатів наукових досліджень учених з різних країн.

За останнє десятиріччя на кафедрі захищено три дисертації на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук (Н.В. Попова, 2017; І.В. Федотова, 2020 – наук. консультант проф. В.Г. Шинкаренко; О.І. Дмитрієва, 2020 – наук. консультант проф. О.М. Криворучко) та два доктори філософії за спеціальністю 073 «Менеджмент» (А.Г. Овчаренко, 2023; О.П. Ковальова, 2024).

Крім того, видано 17 підручників і навчальних посібників, 37 монографій, 1240 наукових статей, у т.ч. в Німеччині, Угорщині, Польщі, Болгарії та інших країнах. Це монографії: «Логістичний менеджмент:

О ЮВІЛЕЇ

КАФЕДРИ МЕНЕДЖМЕНТУ – ШІСТДЕСЯТ!

Золота перемога в брейн-рингу, 2017 р.

Захист дисертації доктора філософії з менеджменту О.П. Ковальової, 2024 р

Закінчення. Початок на с. 10 – 11

теоретичні та прикладні проблеми» (Криворучко О.М., Шинкаренко В.Г., Федотова І.В., Бочарова Н.А., Ачкасова Л.М., 2019), «Державне регулювання інноваційного розвитку транспортної інфраструктури: теорія, методологія, практика» (Дмитрієва О.І., 2020), «Процесно-орієнтоване управління підприємством: гармонізація на основі якості» (Криворучко О.М., 2020), «Теоретико-методологічні засади управління життєздатністю підприємств автомобільного транспорту» (Федотова І.В., 2020), «Формування моделі державного регулювання забезпечення економічної безпеки транспорту в Україні (на прикладі автомобільної галузі)» (Кудрявцев В.М., Кудрявцева О.В., 2021), «Формування оперативного логістичного контролю на підприємстві» (Добадайло Я.В., 2021), «Management der interorganisationalen Beziehungen zwischen dem Unternehmen und seinen Partnern» (Fedotova I., Krivoruchko O., Bocharova N., 2022), «Інноваційні підходи до розвитку управління на транспортних підприємствах» (за заг. ред. О.М. Криворучко, 2024); підручник «Аналіз господарської діяльності АТП» (Шинкаренко В.Г., Жарова О.М., Криворучко О.М., 2015); навчальні посібники: «Проектування логістичних систем» (Ананко І.М., 2016), «Управління персоналом підприємства» (Криворучко О.М., Водолажська Т.О., 2016), «Потенціал і розвиток АТП» (Криворучко О.М., Пипенко І.С., 2015); «Податковий менеджмент» (Бочарова Н.А., 2020), «Управління конкурентоспроможністю на автомобільному транспорті» (Шинкаренко В.Г., 2021), «Стейкхолдер-менеджмент і сталий розвиток» (Бочарова Н.А., Федотова І.В., 2023), «Маркетинг взаємовідносин АТП з основними партнерами» (Федотова І.В., 2023), «Управління якістю на підприємствах автомобільного транспорту» (Криворучко О.М., 2023), «Маркетингова діяльність підприємств транспортно-логістичної системи» (Попова Н.В., 2024), «Стратегічне управління» (Криворучко О.М., Шинкаренко В.Г., Гетьман О.О., 2024), «Основи менеджменту» (Бекетов Ю.О., Криворучко О.М., Волкова Т.В., Ачкасова Л.М., 2024) та інші.

У 2015 р. було започатковано проведення щорічної науково-практичної конференції молодих учених, аспірантів та студентів, що проводиться дотепер і має статус міжнародної. У 2021 р. започатковано науково-методичну інтернет-конференцію «Вища освіта за новими стандартами: виклики у контексті діджиталізації

Жіночий склад кафедри, 2025 р.:
доц. Т.О. Водолажська,
зав. каф. О.М. Криворучко,
доц. О.О. Гетьман,
ст. викл. О.З. Мірошникова,
проф. Н.В. Попова,
доц. Л.М. Ачкасова,
проф. І.В. Федотова,
доц. Н.А. Бочарова
(зліва направо)

та інтеграції в міжнародний економічний простір», котра проводиться чотири роки поспіль.

До наукової роботи викладачі активно залучають і здобувачів, найкращі наукові досягнення яких публікуються у фахових і наукових виданнях (як статті) та у тезах доповідей міжнародних науково-практичних конференцій. За останні роки виходить понад 150 таких публікацій щорічно. Автори кращих результатів наукових досліджень беруть активну участь у різних вітчизняних і зарубіжних конкурсах.

Крім того, наші здобувачі беруть участь у традиційному міжуніверситетському конкурсі «Брейн-ринг» з менеджменту. Команда кафедри «6 сигм» неодноразово здобувала перемогу, а в 2015 р. стала дворазовим переможцем серед ЗВО Харкова.

Високі досягнення наших юнаків і дівчат є особливою гордістю кафедри. Так, Аліна Баннікова (2015), Катерина Гусакова (2023) та Іван Курило (2024) були нагороджені подяками Харківського міського голови за академічні успіхи та активну громадянську позицію.

НАШІ ВИПУСКНИКИ – НАША ГОРДІСТЬ

За 60 років на кафедрі підготовлено понад 7000 фахівців, серед яких – міністри, народні депутати, керівники автотранспортних підприємств, топменеджери міжнародних компаній, викладачі та науковці.

Вісім випускників стали докторами (В.Г. Шинкаренко, О.М. Криворучко, І.А. Дмитрієв, В.В. Маліков, Н.В. Попова, Н.Е. Аванесова, І.В. Федотова, Я.С. Левченко) і 60 – кандидатами наук.

Серед наших поважних випускників: народні депутати України Н.І. Залудяк, Н.М. Костюченко, Ю.С. Кононенко; Міністр транспорту України Н.М. Костюченко; начальник адміністрації автомобільних доріг в Дніпропетровській області С.М. Костюченко; начальник відділу праці Харківського облас-

управління Г.І. Шигун; начальник державної податкової адміністрації Лозової С.М. Порохня; заступник начальника державної податкової інспекції Київського р-ну Харкова Є.В. Радченко; директор Нікопольського відділу АКБ «Правекс-банк» О.А. Жованик; заступники голів правління АТП В.М. Цапко і Л.В. Родигін; заступник мера Полтави з питань діяльності виконавчих органів Ю.М. Муха; економічний радник спостережної ради ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод» В.С. Малов; директори АТП: Н.П. Древаль, Н.Ф. Кропивцов, В.М. Болдирев, Г.І. Яворський та О.В. Болдирев (Харків), Н.М. Соловйов (Дніпро), Н.І. Кривенко (Чугуїв), В.В. Гомозов (Кременчук), В.П. Миндаль (Макіївка), А.І. Рубаненко (Алушта), Н.Л. Максимум (Судак), В.А. Балін (Херсон) та інші.

Звісно ж, нашою особливою гордістю є випускники кафедри, які зараз працюють в ХНАДУ: І.А. Дмитрієв – проректор з наукової роботи, Ю.О. Бекетов – декан ФТС, Г.І. Мармут – головна бухгалтерка, С.І. Комар – заст. головного бухгалтера, О.С. Мещерякова – начальниця розрахункового відділу, Є.А. Кірсанова – начальниця науково-дослідної частини, В.І. Грищенко – головна диспетчерка ФУБ та інші.

Сьогодні, як і усі ці роки поспіль, колектив кафедри менеджменту впевнено дивиться у майбутнє, адже наша основна місія – здійснювати підготовку сучасних менеджерів і лідерів економіки країни, здатних приймати нестандартні рішення, впроваджувати інновації та забезпечувати розвиток бізнесу в умовах глобальної конкуренції.

Усі ці завдання ми успішно виконуємо.

60-річний ювілей – це підтвердження високого статусу кафедри менеджменту як центру сучасної науки, якісної освіти та міжнародної співпраці.

Колектив кафедри менеджменту

О КОНФЕРЕНЦІЇ. ДИСПУТИ

Нещодавно в Польщі (м. Вісла) відбулася XI міжнародна міждисциплінарна наукова конференція «Rozwój Społeczny wobec Wartości – Etyka, Technika, Społeczeństwo», організована Сілезькою Політехнікою.

Цей масштабний захід об'єднав провідних науковців із Польщі, України, Словаччини, Німеччини, Великої Британії та США, які обговорили питання міждисциплінарних аспектів сталого розвитку й етики, техніки і трансформацій сучасного суспільства.

У роботі форуму взяла участь завідувачка кафедри економіки і підприємництва нашого університету, професорка Оксана Дмитрієва, яка виступила з доповіддю «Innovative dynamic model of sustainable development of Ukraine's motor transport system in the face of external threats», презентувавши розробку динамічної моделі, що враховує сучасні зовнішні виклики, пов'язані з воєнними діями, змінами в енергетичній системі та загрозами для транспортної інфраструктури.

Доповідь Оксани Іллівни викликала інтерес учасників англomовної секції конференції, що охоплювала теми сталого розвитку, цифрових рішень і транспортної безпеки.

Крім наукової участі, вона також була членкинею науково-організаційного комітету конференції, куди увійшли фахівці з провідних університетів і наукових установ усіх країн-учасниць.

У заході також взяли активну участь науково-педагогічні працівники кафедри доценти Тетяна Деділова, В'ячеслав Кудрявцев, Олександр Мордовцев і Валентина Нестеренко, які презентували результати власних наукових досліджень, присвячених питанням сталого розвитку підприємств, впровадженню концепції циркулярної економіки, управлінню урбанізованими системами, кадровому забезпеченню антикризових процесів, а також оцінці ефективності інноваційних змін у транспортній галузі.

Для наших викладачів ця конференція стала не лише важливим етапом наукової

МІЖНАРОДНА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ В ПОЛЬЩІ

діяльності, але й підтвердженням високого рівня підготовки та їхньої професійності.

Тішимося тим, що у цьому науковому заході взяли участь й аспіранти, здобувачі ступеня доктора філософії за освітньо-науковою програмою «Економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», які також презентували англійською мовою результати власних наукових досліджень.

Так, Іван Клименко представив наукову доповідь «Implementation of circular economy principles in automotive industry enterprises»; Ігор Коваль – «Personnel provision of anti-crisis management system of the enterprise»; Артем Куш – «Innovative dynamic model of sustainable development of Ukraine's motor transport system in the face of external threats»; Артуш Согомонян – «Conceptual principles of marketing application in sustainable development management of urbanised systems».

Участь у цьогорічній престижній конференції в Польщі стала важливим етапом наукової підготовки аспірантів кафедри економіки і підприємництва, під час якої вони апробували результати дисертаційних досліджень та обговорили їх у міжнародному середовищі, отримавши цінний досвід наукової комунікації.

Окрім виступів, представники кафедри долучилися до панельних дискусій, обговорили напрями подальшої міжуніверситетської співпраці, а також презентували наукові здобутки ХНАДУ на міжнародному рівні.

Саме такий формат конференцій сприяє інтеграції українських науковців до європейського освітнього простору та підкреслює актуальність тематики сталого розвитку в умовах сучасних викликів.

Інна ШЕВЧЕНКО,
деканеса ФУБ,
професорка кафедри ЕіП

О ДО ВСЕУКРАЇНСЬКОГО ДНЯ БІБЛІОТЕК

ОСЕРЕДОК ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПІДТРИМКИ

Діяльність наукової бібліотеки ХНАДУ у ювілейному для нашого університету році була спрямована на якісне і своєчасне інформаційне обслуговування користувачів, автоматизацію бібліотечно-бібліографічних процесів, допомогу навчальному процесу та науково-дослідній роботі.

Нинішній період став часом непередбачуваних викликів та умінь швидко приймати рішення. Тому колектив наукової бібліотеки гнучко реагував на зміни та враховував потреби й очікування користувачів, спрямовуючи свої зусилля на розширення взаємодії у площині віртуальної комунікації.

Сьогодні наукова бібліотека працює та обслуговує користувачів на всіх пунктах видачі і в онлайн-форматі.

Згідно з концепцією розвитку сучасного університету в ХНАДУ та відповідно до сучасних вимог ми виконуємо такі завдання:

- підвищення наукового рейтингу університету;
- інформаційне забезпечення наукового та навчального процесу;
- інформаційно-бібліографічна діяльність.

Через постійні обстріли центральної частини м. Харкова обслуговування користувачів здійснюється в онлайн-форматі через веб-сайт бібліотеки та цифровий архів ХНАДУ «ElArKhADI». Віддалений доступ до повнотекстових баз даних реалізовано через авторизацію на сайті бібліотеки. Актуальним і затребуваним залишається відкритий доступ до навчальних та методичних видань, моно-

графій, матеріалів конференцій і наукових статей вчених університету, котрі розміщено в цифровому архіві «ElArKhADI». Традиційне обслуговування здійснюється на основному та абонементі в гуртожитку №1, якщо ж дозволяють умови, і в читальному залі, де здобувачі, викладачі та науковці отримують консультації з бібліографічного опису, визначення індексів УДК та ін.

Через значні пошкодження літератури в обмінно-резервному фонді цього року основна увага співробітників нашої бібліотеки була спрямована на організацію і реалізацію великого процесу списання непридатних документів, що став важливим етапом удосконалення управління бібліотечним фондом та його адаптації до сучасних умов. Було проведено ретельний аналіз пошкоджених матеріалів, що дозволило визначити обсяг літератури, котра підлягає списанню. Одним із ключових етапів роботи стало складання технічного завдання для створення спеціалізованого модуля «Списання» в програмному комплексі AIST, що сприяло оптимізації обліку та документуванню списання. Цей процес став більш прозорим і зручним для співробітників, а його функціонал дає можливість автоматизувати багато аспектів роботи, включаючи створення електронних актів списання, інтеграцію даних з іншими модулями програми, а також формування звітів про списану літературу.

Запровадження цього модуля стало вагомим внеском у розвиток цифровізації бібліотечної роботи, що не лише прискорило процес списання, але й забезпечило збереження достовірної інформації про стан бібліотечного фонду. Проведення такого масштабного списання літератури не лише допомогло очистити фонд від пошкоджених примірників, але й сприяло удосконаленню системи управління бібліотекою.

Наразі ми продовжуємо активно розвивати свій YouTube-канал (<https://www.youtube.com/@NBKHNADU>), що нині має

понад 730 підписників. Також велику увагу ми приділяємо створенню віртуальних виставок. У 2025 році було проведено 41 віртуальну виставку, що були присвячені ювілеям учених ХНАДУ, визначним подіям в країні, видатним особистостям України та світу, а також актуальним проблемам сьогодення.

У рамках міжнародної ініціативи підтримки наукової спільноти України в умовах війни університет отримав безкоштовний доступ до повнотекстових електронних ресурсів платформи Research4Life до кінця цього року. Водночас продовжено доступ до провідних наукометричних та реферативних баз даних, таких як Scopus і Web of Science, а також до ресурсів видавництва Bentham Science.

Крім того, користувачі наукової бібліотеки мають унікальну можливість безкоштовно скористатися послугами Міжнародного міжбібліотечного абонементу RapidILL, що значно розширює доступ до наукової літератури. Видавництво Cambridge University Press також підтримує наукову спільноту країни, надаючи можливість науковцям України безкоштовно публікувати свої статті в журналах gold та hybrid доступу.

Попри складні умови роботи, ми продовжуємо брати активну участь у проєктах, спрямованих на розміщення у відкритому доступі наукових збірок університету, таких як «Автомобільний транспорт», «Вісник ХНАДУ» та «Економіка транспортного комплексу», що представлені в таких авторитетних світових і національних базах даних: Index Copernicus (наукометрична база); DOAJ (шведська електронна бібліотека відкритого доступу); «Наукова періодика України» (проект Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського).

Розміщення наукових збірок університету в цих базах даних сприяє поширенню досягнень вчених ХНАДУ у світовому науковому просторі, а також підвищенню наукового рейтингу нашого ЗВО. Це є свідченням того, що навіть у непростих умовах наукова бібліотека продовжує бути важливим осередком інформаційної підтримки освітньої та наукової діяльності університету.

Олена ШЕВЧЕНКО,
директорка НБ

О МЕДІАГРАМОТНІСТЬ

Повномасштабна війна в Україні точиться не лише на землі, але й у наших смартфонах та комп'ютерах. Щодня ми отримуємо сотні повідомлень і постів, фото й відео. У цьому безперервному потоці інформація часто переміщується з маніпуляціями, дезінформацією та відвертою ворожою пропагандою.

В умовах, коли кожен заголовок може вплинути на наш емоційний стан, рішення і навіть безпеку, медіаграмотність перетворюється з бажаного освітнього елементу на критичну навичку виживання. Добре, що міжнародні партнери України не лише прекрасно розуміють необхідність оновлення освітнього простору наших ЗВО у цьому напрямі, але й дають можливість створити відповідний освітній контент.

Так, відділ міжнародних програм і проєктів ХНАДУ у тісному співробітництві з Технічним університетом м. Дрезден (Німеччина), університетом Інсбрука (Австрія) та ще декількома українськими закладами вищої освіти, вигравши відповідну заявку на грант від програми Erasmus 2027, планує упродовж трьох років (2026–2028) створити і впровадити в освітні програми майбутніх бакалаврів курс «Медіаграмотність для студентів технічних закладів вищої освіти України».

Варто пам'ятати, що медіаграмотність – це не просто ще один курс. У мирний час медіаграмотність навчала нас критично оцінювати рекламу чи політичні новини. Сьогодні ж вона дає нам інструменти, щоб ідентифікувати загрози національній безпеці, приховані у, здавалося б, невинних постах у телеграмі чи фейсбуці. Обравши його для вивчення серед інших елективних курсів, студенти навчатися не що думати, а як думати. Опанують навички, що дозволять їм без проблем розпізнавати фейки (у т.ч. й високотехнологічні, такі як Deepfakes та Photoshopped-зображення), адже важли-

НАШ ІНФОРМАЦІЙНИЙ ФРОНТ

вим елементом курсу буде вміння користуватися інструментами для перевірки походження фото і відео (зворотний пошук зображень) та аналізувати метадані, щоб зрозуміти, коли і де був зроблений знімок.

Ще одна надважлива навичка – аналіз джерел: критичне ставлення до анонімних телеграм-каналів, сумнівних новинних сайтів-одноденків та «експертів» без репутації є ключовим. Курс пояснить здобувачам освіти, що таке репутація джерела, хто його фінансує та які його справжні цілі. У часи інформаційної та гібридної війни так само необхідно бути здатним виявляти маніпулятивні техніки. Ворожа пропаганда часто використовує емоційні тригери: гнів, страх, паніку. Тому здобувачам просто необхідно навчитися бачити, як новини використовують заголовок-приманку (клікбейт), як виривають цитати з контексту або використовують мову ворожнечі (hate speech) для розколу суспільства. Це підтверджує важливість і доцільність так званої емоційної гігієни, бо нині ворог перш за все має на меті виснажити нас емоційно.

Навчання допоможе створити «інформаційну дієту» – обмежити кількість но-

вин, свідомо обирати час для їх перегляду та запобігати інформаційному перенасиченню.

І найголовніше, що повинен дати майбутній курс – це повернення до основ критичного мислення. У воєнний час швидкість поширення інформації часто переважає її достовірність. І тут кожен студент, озброєний медіаграмотністю, стає ланкою захисту. Він не просто не поширює фейк – він активно виявляє його та повідомляє іншим. Це зробить українських здобувачів освіти справжніми агентами стійкості. Вони зможуть пояснити своїм батькам, бабусям чи менш обізнаним друзям, чому не варто вірити в «зраду» з анонімного джерела, і як перевірити офіційну інформацію через державні ресурси.

Сьогодні ХНАДУ – це не лише заклад вищої освіти, але й центр формування національної стійкості у Харкові, де ворог надзвичайно близько, а його інформаційні впливи сильніші та більш руйнівні, ніж в інших регіонах України. Зважаючи на це, курс медіаграмотності має стати прямим інструментом боротьби проти інформаційної агресії. Навчаючись розрізняти правду і пропаганду, студенти будуть здатні захистити не лише свій розум, але й спільний інформаційний простір країни.

У боротьбі, де слово і зображення є не менш потужними, ніж снаряд чи ракета, медіаграмотність – це наша спільна освічена перемога.

Наталія ОПРИШКО,
керівниця відділу
міжнародних програм
і проєктів ННІ МОС

МІСЯЦЬ КІБЕРБЕЗПЕКИ

Дев'ятого жовтня Верховна Рада України підтримала законопроект, що передбачає створення Кіберсил ЗСУ – нового роду військ із функціями кібероборони, формуванням кіберрезерву та підпорядкуванням Головнокомандувачу Збройних Сил України.

Це рішення закладає основу для системного підходу до оборони у кіберпросторі та посилює роль України у глобальному кібербезпековому секторі.

Тож не випадково саме у жовтні в Україні триває Місяць кібербезпеки – масштабна ініціатива, що проводиться відповідно до розпорядження Ради національної безпеки і оборони України та Уряду. Захід спрямований на підвищення рівня цифрової грамотності громадян і формування культури кібергігієни в усіх сферах суспільства – від освіти до державного управління.

Метою цієї ініціативи є підвищення рівня навичок цифрової безпеки, розвиток культури кібергігієни серед учнів, педагогів і молоді, а також формування усвідомленого ставлення до онлайн-загроз у сучасному цифровому середовищі.

У межах акції, що проходить задля реалізації Стратегії кібербезпеки України, ХНАДУ також активно долучився до проведення серії навчально-просвітницьких заходів.

Перша зустріч на тему «Кібербезпека – твій щит у цифровому світі» відбулася нещодавно із учнями 10–11 класів 134-го ліцею, яку провели завідувачка кафедри кібербезпеки доцентка Олена Крайнюк та доцент Михайло Пікасов.

Під час цього заходу ми в доступній, інтерактивній формі показали школярам, що кібербезпека стосується кожного. Учасники дізналися, як захищати свої дані, розпізнавати фішингові повідомлення, створювати надійні паролі та безпечно користуватися соціальними мережами.

Зацікавленість учасників викликали приклади реальних кібератак, обговорення теми кібервійни проти України та роль українських фахівців, які щодня захищають цифровий фронт держави.

Ми також презентували нашу новостворену кафедру кібербезпеки, що власне і заснована саме для підготовки майбутніх фахівців із кіберзахисту транспортних сис-

тем, інформаційної безпеки та цифрових технологій.

Наприкінці зустрічі ми вручили старшокласникам чеклист «10 правил кібербезпеки», що є практичною пам'яткою для безпечного користування інтернетом, мобільними пристроями та месенджерами.

Особливу увагу присутніх ми акцентували на кар'єрних перспективах у сфері кібербезпеки, що наразі є однією із найдинамічніших і найзатребуваніших у світі.

Упродовж жовтня в ХНАДУ проходить низка цікавих і корисних заходів у рамках Місяця кібербезпеки, спрямованих на розвиток цифрової компетентності й медіаграмотності, а також навичок безпечного користування сучасними технологіями.

Кафедра кібербезпеки

О ФАХОВІСТЬ

ВІТАЄМО З ПЕРЕМОГОЮ!

Нещодавно в Державному університеті інтелектуальних технологій і зв'язку (м. Одеса) відбувся Всеукраїнський конкурс кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти зі спеціальності 073 «Менеджмент», що спрямований на підтримку та розвиток науково-дослідницьких компетенцій талановитої молоді, а також популяризацію інноваційних підходів у сфері менеджменту і зміцнення зв'язку між освітою і практикою.

У конкурсі взяли участь і здобувачки кафедри менеджменту нашого університету, яка цього року відзначає 60-річчя від дня заснування.

Пишаємося тим, що наші здібні дівчата вибороли призові місця.

Так, серед переможців бакалаврського рівня третє місце посіла здобувачка першого рівня вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент» Віолетта Павленко (наук. керівниця, проф. Оксана Криворучко).

А серед переможців магістерського рівня друге місце посіла здобувачка другого рівня вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент» Тетяна Семенова (наук. керівниця, доц. Тетяна Водолажська).

Цьогорічний конкурс кваліфікаційних робіт став платформою для обміну досвідом між студентами і викладачами з різних університетів, сприяв обговоренню актуальних проблем менеджменту та визначенню перспективних напрямів наукових досліджень.

Переможців та учасників заходу привітали його організатори, що засвідчило важливість підтримки студентів у науковій діяльності навіть на відстані.

Колектив кафедри менеджменту щиро вітає своїх здобувачок та їхніх керівників із цим досягненням, що підтверджує високий рівень підготовки і наукових компетенцій.

Бажаємо Віолетті Павленко і Тетяні Семеновій гідних успіхів у навчанні та науковій діяльності, а також професійного і кар'єрного зростання!

Колектив кафедри менеджменту

О ПРИВІТАННЯ

Вітаємо ювілярів

(які народилися
у вересні –
жовтні)

Олександра Борисовича Богаєвського – професора кафедри автомобільної електроніки.

Єлізавету Михайлівну Воронову – доцентку кафедри філософії та педагогіки професійної підготовки.

Ірину Сергіївну Трунову – доцентку кафедри автомобільної електроніки.

Олександра Олександровича Волюка – доцента кафедри будівництва та експлуатації автомобільних доріг ім. О.К. Біруля.

Дмитра Юрійовича Костіна – доцента кафедри будівництва та експлуатації автомобільних доріг ім. О.К. Біруля.

Олександра Івановича Горба – доцента кафедри комп'ютерних наук та інформаційних систем.

Валерію Вікторівну Тараненко – старшу викладачку кафедри мовної підготовки.

Євгена Луквича Савченка – асистента кафедри автомобілів ім. А.Б. Гредескула.

Аллу Володимирівну Азарову – начальницю відділу інтелектуальної власності.

Владислава Валентиновича Островського – начальника відділу охорони.

Володимира Миколайовича Бригаду – завідувача лабораторії кафедри мостів, конструкцій і будівельної механіки ім. В.О. Російського.

Наталію Вікторівну Гриву – старшу лаборантку з вищої освіти кафедри хімії та хімічної технології.

Анастасію Вікторівну Прилепо – провідну інженерку відділу інтелектуальної власності.

Валерія Васильовича Бородіна – інженера 1 категорії кафедри економіки і підприємництва.

Світлану Володимирівну Кіяшко – інженерку 1 категорії військово-мобілізаційного підрозділу.

Юлію Геннадіївну Чупріну – фахівчиню видавничої справи видавництва.

Ірину Олександрівну Корж – диспетчерку деканату факультету транспортних систем.

Віктора Миколайовича Юшенка – сторожа відділу охорони.

Наталію Павлівну Старченко – прибиральницю господарчого відділу.

Бажаємо Вам, шановні ювіляри, міцного здоров'я і особистого щастя, великих успіхів у розвитку наукових досліджень, підготовці конкурентоспроможних фахівців і вихованні гідних громадян нашої держави.

Колектив ХНАДУ

О ПОЕТИЧНІ ОБРІЇ

ЛЕТЯТЬ НАД ХАТОЮ РАКЕТИ...

Летять над хатою ракети...
Куди летять? Куди впадуть?
Це не кіно з страшним
сюжетом –
Це українці так живуть.
Жили собі у власній хаті,
Трудилися на своїй землі,
Такій прекрасній та багатій,
Худобу пасли у селі.
В любові діточок плекали,
Садити квіти під вікном,
Весну піснями закликали,
Гостей збирали за столом.
Та гість непроханий приперся,
Нахабно в хату нашу вліз.
І заболіло раптом серце,
І полилося море сліз.
Сусід став ворогом. Ні, брешу, –
Сусід був ворогом завжди.
Відкрили очі ми нарешті...
Запізно... Наробив біди...
І знов летять кудись ракети,

«Шахеда» смерть
комусь несуть...
Перша година... Знов...
Четверта...
Не спати – жити не дають...
Світанок... Стихло... Телефони...
Знов вайбер «бамкає»: «Ви як?»
І молимося біля ікони,
Збираєм витримку в кулак.
І хлопцям дякуємо нашим,
Що небо наше берегли.
Коли ж заткне той нелюд пацу?
Хай би напився він смоли!
Бо нам потрібно далі жити,
Трудитись на своїй землі,
В любові діточок ростити,
Худобу пасити у селі.
На рідній українській мові
Співатимемо ми пісень.
І буде в нас обов'язково
Спокійна ніч і мирний день.

Інна КРУПЯК

ВЕРНУЛИСЬ ЛЮДИ...

Вернулись люди – а немає стін.
Пройшла орда, жорстока і
запекла.

Резоче диявол.
І встає з руїн
Сивий Янгол українського пекла.

Ліна КОСТЕНКО

СТОІТЬ МАЛЮК, ЗАКРИВШИ ОЧЕНЯТА

Стоїть малюк, закривши оченята,
На личку рана, куртка вся брудна,
До ротики підносить рученята,
А у кремлі радіє сатана.
Де дівся дім, де іграшки поділись?
Де ліжечко, в якому тихо спав?
Де теплий плед, під ним із татом грілись,
Коли мороз за носика щипав.
Де книжечка із добрими казками?
Машинок, ними грався з дідусем.
А де усе, що так любила мама?
Куди, скажіть, поділося усе?
Стоїть малюк, не може зрозуміти,
Що він зробив поганого комусь.
Чому сидять заплакані діти,
І стогне чийсь згорьований татусь.
Бабуся в крик і падає на землю,
Благає всіх: «Рятуйте, допоможіть!»
Бо десь отам, у цій руїні темній
Її донька з онуками лежить.
Це будуть перші зачатки із дитинства:
Руїни, сльози, страх і крик людей.
Навіки закарбується це звірство
У душах всіх скалічених дітей.

Оля КИЦЯ

МЕНІ ВІСІМ...

Мені вісім... Маю рану личка.
Мама плаче, тато – у бою.
Хоронили вчора ми сестричку –
Найдорожчу й крихітну мою.
...Мені шість. Я зараз у бабусі.
Тата й мамі в мене вже нема.
Я за свого братика молюся.
Він пішов... Нема його й нема.
...Мені сім... Зламав вчора пальчик.
Як в підвалі гасне блиск свічі –
Мені сниться мій убитий братик
В теплих плямах крові, уночі.
...Мені п'ять. Учора вбили маму,
Мучили в кімнаті... Я кричав.

Я – тепер один під небесами.
Боже, де Ти?
Я ж тебе так звав!
Мені два... Було..., коли ракета
Влучила у наш високий дім.
Я не встиг пожити й мав померти.
В мене брат лишився.
Йому – сім.
Мені – 0..., і буде так навіки,
Бо я народитися не встиг.
Маму вбито руським чоловіком.
Лютый жах в її очах застиг.
...Господи, за що нас розстріляли?:
Линуть вітром голоси дітей.
Ми ж рости хотіли
І не знали,
Що настане час страшних
Смертей...
Мені – десять і я бачу з неба,
Як росія мучить рідний край?
Скільки крові путлеру ще треба?
Господи, молю, катів скарай!
Як настане мир... Ми заспіваєм,
Так, що нас почують на землі,
Про життя під вічним небом краєм,
Те, що ми утратили малі.

Діана ГАЛЬЧЕНКО

МАЛЕНЬКА ЛЮДИНКА...

Маленька людинка всю ніч розкидала ракети.
Хотілося їй це загарбати клаптик землі,
Хотілося слави
могутнього монстра планети,
І кров'ю невинних свої втамувати жалі.

Маленька людинка поставила світ на коліна,
Хоча світ не знає, що мовчки, погодив цей жах.
Лише не здається незламна мала Україна,
З надії та віри, тримаючи щит у руках.

Вона захищає своїх діточок і родини,
І ніби той мученик, терпить біду кожну мить.
Та лиш перед Богом в покорі схилиють чуприни
Її козаки, що тримають небесну блакить.

Маленька людинка
всю ніч запускала шахеда,
Палила домівки, аби відчувати вагу.
А спляча країна міцніше ховалася в пледа,
І власне життя довіряла своїм ЗСУ.

Алла ВАСИЛИШИН

В НЕБІ ПТАХ ВОГНЮ

В небі птах вогню, крилатий меч правосуддя,
«Фламінго» – гордість нашої держави.
Його політ – то вирок ворогам,
Несе вогонь за кожне вбите літо.
Крилатий месник за злочини росіян,
За мертвих дітей і зруйновані долі.
Він блискавка й меч, що несе кару ворогам,
В землі козацькій, де не згасне воля.
Від Києва до села, наш дух не згасне в бою,
Ми – нація, що кує крила для помсти
й майбутнього.

Де кожен воїн, інженер – герой,
Із світлом правди, що темряву долає.
Ордо, москалі, кати, що принесли війну,
Ваш гріх і брехня – ніщо перед нашою силою.

Кожен постріл «Фламінго» –
за дитячу сльозу,

За дім зруйнований, за життя,
що війна забрала.

Ця зброя – не просто сталь, а карма,
Що катів наздоганяє без жалю.
Непохитна впевненість:

Україна переможе,
«Фламінго» – інструмент,
що цей день прискорює.

«Фламінго» в небі – знак незламних душ,
Що кров'ю й болем вирости в легенду.

Він ріже темінь, наче ясний руш,
І кожен пуск – це крок до перемоги.

Хай чує світ: народ не упаде,
Його ракета – пісня помсти й волі.

«Фламінго» йде – і ворог пропаде,
Бо Україна пише власні долі.

Масмедіа

О СОКРОВЕННЕ

ПРО КОХАНИХ БЕЗ СЛІЗ

Молода жінка відпускає жовто-блакитні кульки у небо разом із кольоровим синім димом і пише у своєму інстаграмі: «У нас хлопчик, коханий...».

Коханий накритий великою гранітною плитою. На цвинтарі.

Інша молода жінка, з пофарбованим у фіолетовий волоссям, хуліганіста і смішна, бідкається на камеру у телефоні:

— Уявляєте, щоранку пригощаю милого кавою. А він сприймає як належне! І хоча б одного разу було навпаки! Щоб він мені привіз каву.

І переводить камеру на милого. Милый — на цвинтарі. Вона посміхається на камеру.

Їй обережно пишуть: є психологи, може, варто звернутися?

І ще пишуть: макіяж, засмага, не дуже видно, що горюєш.

Ще одна, ні, не дружина. Не встигла нею стати. В соцмережі змінила своє прізвище на його. Він встиг зробити пропозицію. Не встигли одружитися. Вона щодня з ним розмовляє. Три роки. Пішла на послух до монастиря.

Їй пишуть: чому московитський монастир? Вона відповідає: бо він туди ходив. І просить: не засуджуйте мене. Я можу бути або тут, або вмерти.

І пише-кричить: як можна було такого хлопчика — і в землю?!...

Цих жінок можуть зрозуміти лише такі самі жінки. Бо вони розмовляють однією мовою. Вони розуміють жарти і чорний гумор — це змушує посміхатися і не провалитися остаточно у безодню.

«Написала чоловікові, що приїду ввечері на побачення. Мовчить. Мені ж образли-

во, що мовчить. Але таки приїхала. Нарядна і красива. А він мовчить...».

«Мій вдома поки. Урна стоїть на підвіконні. Приїжджав побратим провідати, то й каже: ти хоч кепку накинй, а то сонце пече. Сміємося. Це просто триндець, дівчата».

«Я пішла до свого прибирати, то як зачепилась за надгробок! Не витримала, кажу: ото ти розлігся тут! Чи посунься трохи, бо ж пройти неможливо!».

«Похоронили мого «Зевса». А на вечір такий грім і дощ, такі блискавки!... кажемо, що він і там кіпіш навести вже встиг».

«А мій казав: поставте мені на могилі оту надувну штуку, що рукою махає і зазиває до себе, кладовище велике, так хоч знайти легше буде. І на пам'ятнику зеконимите. Поржали тоді. Але його легко знайти. Навіть без тієї штуки, що рукою махає. На центральній алеї».

«А я своєму смс вже більше року пишу, мовчить, мабуть там інету нема...».

«Я кожен раз приходжу на могилу до свого чоловіка і завжди питаю: ти ще тут? А він весь час там. На місці. Дитина каже: ми до тата весь час ходимо, а він до нас — ні».

«Я шостий місяць щотижня їжджу на побачення до коханого. Так, як він колись до мене їздив».

«Написав що приїде через два тижні. Привезли, похоронили. Через два тижні».

Знаєте, іноді подібні жарти — єдина можливість говорити про чоловіка без сліз.

Zoya KAZANZHYY

Десять років тому...

Пам'ятаєте, як десять років тому, на День Незалежності України, в окупованому Донецьку відбулася одна з найганебніших подій — парад військовополонених.

Українських військових, які виконували свій бойовий обов'язок, гнали вулицями захопленого міста, ніби злочинців — зі зв'язаними руками і автоматами за спиною, серед викриків і проклять.

Натовп зловтішно спостерігав за приниженням військових — плював, сміявся і кричав їм у спину:

— Будьте ви прокляті!

А за колоною полонених символічно їхала машина, яка поливала асфальт, ніби змиваючи їхні сліди і людську гідність глядачів.

Змиваючи саму пам'ять, що тут була Україна.

І тоді це ритуальне омивання Донбасу багатом видавалося перемоگو. А приниження чужих синів тішило натовп і владу «донецької народної республіки». Гарна картинка вийшла для російського ТБ.

Вода... Кажуть, вона має пам'ять. Вона зберігає кожну слюзу, кожне слово і кожне прокляття, кинуте натовпом у той день. Вода нічого не забуває.

І сьогодні в Донецьку той самий народ, який колись плював і кричав, сам стоїть у принизливих чергах за водою. Сирій фургон привозить по дві пляшки в руки. Натовп витягує ший, тягнеться до заповітних пластикових пляшок, ревниво відштовхуючи тих, хто прийшов пізніше.

Черга за водою стала новим щоденним парадом. Це бумеранг. Він летів 10 років і повернувся.

Вода, якою тоді змивали кроки українських військових, зникла з Донецька.

Але вона повернулася — в іншій якості. Не для вгамування спраги, а як кара.

Як кара за той ганебний день, коли натовп тішився приниженням військових.

Як вирок: щодня стояти у принизливій черзі за ковтком життя з пластикової пляшки.

Тоня МЕРЗЛЯКОВА
(зі сторінки Світлани САМАРСЬКОЇ)

КОЛИСЬ ТАК НЕ БУЛО...

Колись люди не ходили до психологів. І жили.

Колись люди не розлучалися. Терпіли. Мовчали. Та й взагалі за кого батьки віддали заміж, з тим і жила. Б'є — значить любить. Нічого, що п'є. Та всі зраджують. Добре, що не сама.

Колись жінка народжувала по багато дітей.

І справлялася сама. І в хаті, і коло хати. І не мала депресії. І вільного часу. Взагалі часу не мала.

Колись жили три покоління в одній хаті. В двох кімнатах. І нічого.

Колись не мали машин. Якось добиралися, куди треба.

Колись не хворіли так. Здорові були, як бики. І не бігали по аптеках.

Колись...

Колись ходили на панцину і не знали, що таке заробітна плата. І своє приватне.

Колись жили 40–50 років і помирили від того, що більше не було сили жити.

Колись діти через одного помирили при народженні. І ще декілька — до 12 років.

Колись в сім'ї майже не спілкувалися, бо працювали на господарці 24/7. І не знали, хто ця людина, з якою стільки спільних дітей.

Колись в армію йшли на 25 років, якщо що...

Колись тещі-свекрухи так тесали кілки невісткам на голові, що їй не хотілося нічого казати. «Кайдашева сім'я» як зразок сім'ї, наприклад. Тому жили в одній хаті, не говорили одне до одного роками і білися через грушу.

Колись ходили босі, бо були одні чоботи на всіх. І прали лахи в річці. Зимом теж. Їли всі одною ложкою. Чи руками.

Про депресії не знали, бо мертвого з гробу підносили голоси худоби зранку і голодних дітей. Босих і митих раз на тиждень. А тих, хто збожеволів, називали причинними і не звертали уваги.

Колись ні читати, ні писати не вміли. Хіба дяк в селі навчив по псалтирю.

Колись так не було, було краще. Лише за останні сто років було три голодомори, дві світові війни, декілька мільйонів убитих в концтаборах, терори, комунізми, розкуркулення. Дійсно, не до депресій. Там би вижити і не потрапити на зрадника, який всю твою сім'ю на сибірі відправить. І зиму перебути в кріївці.

З таким історичним фундаментом українців мало би вже не існувати, казав історик пан Грицак.

Але ми живі, існуємо й боремося.

Колись так не було.

І слава Богу, що так, як колись, більше ніколи не буде.

Антонія Зоряна ШЕЛЕПИЛО,
Олег ШУПЛЯК

О СТУДЕНТСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ

П'ЯТЬ РОКІВ ВИКЛИКІВ, ПЕРЕМОГ І НОВИХ ІДЕЙ

Ювілей рідного університету, а нашому ХНАДУ саме цього року виповнилося 95, – це завжди нагода згадати найважливіші моменти, подивитися на пройдений шлях та окреслити нові горизонти.

Для нашої студентської ради період із 2020 до 2025-го став етапом випробувань й водночас доказом того, що навіть у найскладніші часи наші здобувачі вищої освіти можуть бути активними, творчими і дуже відповідальними.

Початок цього шляху збігся з пандемією, коли університетські аудиторії спорожніли, а навчання перейшло в онлайн. Саме тоді наша студрада розпочала шукати нові форми комунікації. Народилися віртуальні «кава-зустрічі», онлайн-тренінги з лідерства, а спілкування перемістилося у цифровий простір. Це допомогло нашим студентам відчувати, що вони не залишилися наодинці.

Далі були роки, коли життя країни різко змінилося, і найактивніші члени студентської спільноти університету взяли на себе ще більше відповідальності. Волонтерство, допомога військовим, участь у заходах з донорства крові – усе це стало частиною щоденної діяльності студентського самоврядування. Так ми довели, що сила спільноти починається з маленьких кроків.

Радше те, що навіть у таких складних обставинах ми зберегли й розвинули університетські традиції, доповнюючи їх новими ідеями. За ці роки відбулося чимало подій, якими можна пишатися. Насамперед це такі івенти:

– Мотиваційний захід «STUD.IMM PROVE» (2025) – два дні лекцій, воркшопів і живого спілкування, де наші юнаки і дівчата відкрили для себе нові можливості для розвитку. Цей проєкт став одним із найуспішніших прикладів того, як з маленької ідеї народжується велика справа.

– Грант від ПРООН «aGAIN 3.0» (2025) – наша команда здобула міжнародне фінансування для реалізації власного проєкту. Це показало, що студенти ХНАДУ можуть змагатися і перемагати на рівні з найкращими молодіжними командами країни.

– Дебати у ХАБІ «Літера» – перемога нашої команди довела, що здобувачі освіти ХНАДУ не лише майстри техніки та логістики, але й чудові оратори, які вміють відстоювати свої ідеї на публічній арені.

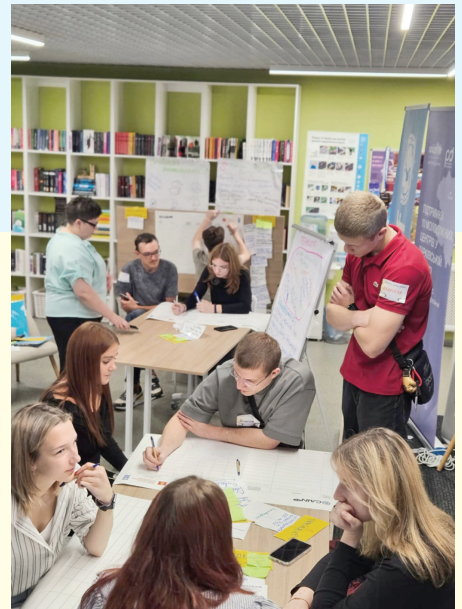
– Міжнародна студентська наукова конференція (2025) – важлива платформа молодих науковців. Студентська рада сприяла активному залученню здобувачів у секціях конференції, показавши, що самоврядування – це не тільки свята і тематичні заходи, але й підтримка інтелектуального розвитку.

– Конкурс рекламних гасел «Нас єднає українська мова та історія» – креативна ініціатива, яка об'єднала студентів різних факультетів і підкреслила важливість нашої культури та спадщини.

Усі ці події – не просто сторінка нашого календаря. Це приклад того, як усі разом ми можемо бути активними у навчанні й науці, культурі, волонтерстві та міському житті. І головне – ми створюємо спадковість: сьогоднішні лідери залишають після себе ідеї та проєкти, якими продовжать займатися їхні наступники.

Студентська рада – це не лише організатор заходів, але й школа лідерства, де кожен може проявити себе. Попереду в нас ще більше викликів і планів: від екологічних ініціатив до нових партнерств з іншими університетами та громадами. Але вже сьогодні зрозуміло, що у нас в ХНАДУ є головне – енергія молоді, готової змінювати світ довкола себе.

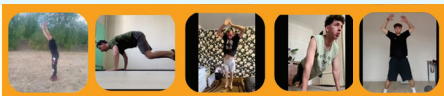
Студрада ХНАДУ

О ОСІНЬ СПОРТИВНА

МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ СТУДЕНТСЬКОГО СПОРТУ

З нагоди Міжнародного дня студентського спорту колектив кафедри фізичного виховання та спорту у дистанційному форматі провів зі здобувачами вищої освіти університету флешмоб з віджимання від підлоги, бурпі й джампінг-джек.

У цьогорічному святі спорту, яке традиційно відзначалося 20 вересня і було проведено на високому організаційному рівні з дотриманням усіх заходів безпеки, взяли участь 252 здобувача з різних факультетів.

Проведений захід підкреслив важливу роль спорту в закладах вищої освіти, засвідчивши синергію між академічними досягненнями та спортивною досконалістю.

Газета «Автодорожник» видається з 1931 року. Засновник – колектив Харківського навчально-науково-виробничого комплексу з автомобільно-дорожньої освіти.

Газета зареєстрована у Державному комітеті України у справах видавництва, поліграфії та книгорозповсюдження 1 грудня 1993 року.

Свідцтво про реєстрацію: серія ХК №80. Адреса редакції: 61002, м. Харків-МСП, вул. Ярослава Мудрого, 25, кім. 204. Тел. 707-36-74.

E-mail: gazeta@khadi.kharkov.ua

Газета віддрукована у видавництві ХНАДУ.

Тираж – Сайт

Зам. № 67/25-В від 25.09.2025 р.

Головний редактор О.Д. Васильківська

Коректура Л.А. Пустовойтової

Комп'ютерна верстка В.Ф. Погрібна

Фото О.М. Александрова

ЗМІШАНІ ЄДИНОБОРСТВА

Нещодавно в Одесі відбувся благодійний турнір Ukrainian Fights Promotion зі змішаних єдиноборств (MMA) та професійного кікбоксингу (Kikboxing Pro), присвячений Силам безпілотних систем Збройних Сил України.

Турнір зібрав провідних спортсменів-початківців, напівпрофесіоналів та сотні вболівальників, які прийшли підтримати не лише бійців, але й благородну справу, адже всі зібрані під час цього видовищного заходу кошти були спрямовані на потреби українських захисників.

Одним із найяскравіших моментів турніру став дебют 17-річного спортсмена з Миколаївщини здобувача вищої освіти нашого університету Богдана Руденка (гр. МС-11-25). Для нього це був перший вихід у напівпрофесійний бій, де він продемонстрував бездоганні техніку та витримку, здобути завдяки багаторічним тренуванням. Незважаючи на хвилювання, наш боець тримався впевнено, викликавши щире захоплення глядачів.

На цих змаганнях його суперником був представник Одеської області Артур Докшаков. Їхній поєдинок пройшов у динамічному темпі, під час якого Богдан нав'язав супернику свою тактику. Уже в першому раунді він довів перевагу над опонентом, здобувши перемогу у своєму дебютному виступі. Для самого спортсмена цей результат став важливою віхою на шляху до професійної кар'єри.

Успішний виступ Богдана Руденка став яскравим прикладом того, як молоді спортсмени вдало поєднують особисті досягнення з громадянською позицією. Перемога нашого спортсмена надихає його ровесників на підкорення професійних височин і вкотре доводить, що спорт може бути не лише шляхом до особистих звершень, але й дієвим засобом допомоги країні у складний час.

У жовтні відбулася знакова подія в спортивному житті нашого університету.

Здобувач вищої освіти Богдан Руденко (гр. МС-11-25) виборов впевнену перемогу на всеукраїнському турнірі MMA CUP, присвяченому Збройним Силам України, що відбувся у с. Криве Озеро Миколаївської області.

У напруженій боротьбі Богдан продемонстрував високий рівень підготовки, силу волі та бійцівський характер. Завдяки професіоналізму й відданості спорту він посів почесне перше місце, прославивши і себе, і наш ХНАДУ.

Бажаємо Богдану таких же успішних виступів на спортивній арені, а також нових звершень і перемог!

Слава Україні! Героям слава!

ЕСТЕТИЧНА ГІМНАСТИКА

У вересні в Будапешті (Угорщина) відбувся чемпіонат Європи з естетичної групової гімнастики, де взяли участь 52 команди із 17 країн.

На цих змаганнях у складі національної збірної України виступала і здобувачка вищої освіти нашого університету Софія Алексієнко (гр. МА-11-25).

Збірна України успішно пройшла кваліфікацію та вийшла до фіналу змагань серед команд категорії senior women. І хоч наші гімнастки не потрапили до призової трійки, їхній виступ став вагомим підтвердженням високого рівня української школи естетичної гімнастики.

Колектив ХНАДУ пишається досягненнями Софії Алексієнко та бажає їй нових спортивних й академічних успіхів!

На початку жовтня у Вінниці відбувся Кубок України та Всеукраїнські змагання «Осінній бал» з естетичної групової гімнастики, де взяли участь найсильніші команди країни, які продемонстрували високий рівень майстерності, артистизму та командний дух.

Харків на цих престижних стартах представляли спортсменки клубу «Avangard», серед яких і здобувачки нашого університету Таїсія Видріна (гр. Е-11-25) та Софія Алексієнко (гр. МА-11-25).

У складі команди наші спортсменки вибороли золоту медаль у довгій програмі, бронзу у короткій програмі змагань «Осінній бал» та третє місце в Кубку України з короткої програми.

Ці успіхи є результатом щоденних тренувань, наполегливості та великої любові до спорту.

Щиро вітаємо Таїсію та Софію з високим досягненням і бажаємо їм таких же вдалих перемог, натхнення та яскравих виступів на всеукраїнській і міжнародній арені!

СК «Автодорожник»

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен та інших даних несуть автори публікацій. Думки авторів публікацій у нашому виданні не завжди збігаються з точкою зору редакції. Матеріали і фотознімки, передані до редакції, не рецензуються і не повертаються. Редакція не має змоги листуватися з кореспондентами.